KRONIKA SEJMOWA

KANCELARIA SEJMU / NR 60 (696) / VI KADENCJA / DWUTYGODNIK / 31 MAJA 2010 R.

- 67 POSIEDZENIE SEJMU
- RZĄD INFORMUJE O SYTUACJI I DZIAŁANIACH ZWIĄZANYCH Z POWODZIĄ
- POSIEDZENIE PREZYDIÓW PARLAMENTÓW PAŃSTW TRÓJKĄTA WEIMARSKIEGO
- SPOTKANIE POLSKICH I ROSYJSKICH PARLAMENTARZYSTÓW

SEJM UCHWALIŁ

NOWĄ USTAWĘ O SPORCIE

Poseł sprawozdawca Ireneusz Raś (PO)

Zagadnienia dotyczące szeroko rozumianego sportu w obecnym stanie prawnym regulują dwie ustawy: z 1996 r. o kulturze fizycznej oraz z 2005 r. o sporcie kwalifikowanym. Nie są one w pełni spójne, co powoduje problemy natury interpretacyjnej i utrudnia stosowanie ich przepisów. Ponadto niektóre rozwiązania w nich zawarte nie sprawdziły się w praktyce. Powstała też konieczność dostosowania krajowych norm w tym zakresie do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej. W tej sytuacji zarówno rząd, jak i posłowie Lewicy, uznając potrzebę dokonania odpowiednich zmian w przepisach, przygotowali projekty ustaw skupiające całość regulacji dotyczących problematyki sportu.

Sprawozdanie Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki o tych przedłożeniach przedstawił Izbie poseł **Ireneusz Raś** (PO). Poinformował, że pracowała nad nimi specjalnie w tym celu powołana podkomisja. Jako bazowy do dalszych prac przyjęto projekt rządowy. Jego autorzy wskazują, że zgodnie z Konstytucją RP kultura fizyczna, w tym sport, nie jest domeną państwa, lecz przede wszystkim wolności obywatelskiej. Kultura fizyczna należy do sfery obywatelskich praw kulturalnych, które nie mogą być obciążone nadmierną interwencją organów władzy publicznej. Obecnie obowiązujące rozwiązania prawne – jak wskazują projektodawcy – nie respektują tego wymogu i stanowią w efekcie „odgórną instrukcję" organizowania i uprawiania kultury fizycznej. Nowa ustawa ma opierać się na innych założeniach i minimalizować zakres reglamentacji prawnej sportu. Jednocześnie jednak konstytucja zawiera zaadresowany do władz publicznych nakaz wspierania kultury fizycznej, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Należy jednak wyraźnie odróżnić powinność wspierania od ingerowania w rozwój tej dziedziny.

Zgodnie z nowymi przepisami za sport uznaje się wszelkie formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach. Sport wraz z wychowaniem fizycznym i rehabilitacją ruchową składa się na kulturę fizyczną.

Działalność sportowa jest prowadzona w szczególności w formie klubu sportowego, działającego jako osoba prawna. Kluby te, w liczbie co najmniej trzech, będą mogły tworzyć związki sportowe. Mają one działać w formie stowarzyszenia lub związku stowarzyszeń.

W celu organizowania i prowadzenia współzawodnictwa w danym sporcie może być utworzony – po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw kultury fizycznej – polski związek sportowy. Członkiem związku może być klub sportowy, związek sportowy oraz inna osoba prawna, której statut, umowa albo akt założycielski przewiduje prowadzenie działalności w danym sporcie. Polski związek sportowy ma wyłączne prawo do: organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski oraz o Puchar Polski; ustanawiania i realizacji reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym; powołania kadry narodowej oraz przygotowania jej do igrzysk olimpijskich, igrzysk paraolimpijskich, igrzysk głuchych, mistrzostw świata lub mistrzostw Europy; reprezentowania danej dyscypliny sportu w międzynarodowych organizacjach sportowych.

Kadencja władz polskiego związku sportowego nie może być dłuższa niż 4 lata. Funkcję prezesa zarządu polskiego związku sportowego można pełnić nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje. Członkiem zarządu związku nie ma prawa zostać osoba skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia publicznego, a także osoba prowadząca działalność gospodarczą związaną bezpośrednio z realizacją zadań statutowych tego związku.

W sporcie, w którym współzawodnictwo jest organizowane w formie rozgrywek ligowych, polski związek sportowy może utworzyć ligę zawodową. W przypadku, gdy ponad połowa

klubów sportowych biorących udział w rozgrywkach ligowych działa w formie spółek akcyjnych, polski związek sportowy jest obowiązany utworzyć ligę zawodową. W skład ligi zawodowej w grach zespołowych mogą wchodzić wyłącznie kluby sportowe działające jako spółki akcyjne. Liga zawodowa ma być zarządzana przez osobę prawną działającą w formie spółki kapitałowej.

Zachowano kontrolne uprawnienia Ministra Sportu, ograniczając je jednak do nadzoru zgodności działania z prawem i statutem. Na jego wniosek sąd może, w drodze postanowienia, zawiesić w czynnościach władze polskiego związku sportowego, jak również rozwiązać go, jeżeli jego działalność wykazuje rażące lub uporczywe naruszanie prawa albo postanowień statutu. Jeżeli sąd zawiesi w czynnościach władze polskiego związku sportowego, wyznacza kuratora, który jest obowiązany do przeprowadzenia, w terminie 6 miesięcy od dnia wyznaczenia, wyborów jego nowych władz.

Ustawa zawiera wiele regulacji dotyczących wspierania sportu ze środków publicznych. Obowiązkiem tworzenia warunków organizacyjnych działalności sportowej zostały obarczone jednostki samorządu terytorialnego. Kluby sportowe, o ile są podmiotami niedziałającymi w celu osiągnięcia zysku, będą mogły ubiegać się o dotacje celowe.

W ciągu dwóch lat od dnia wejścia ustawy w życie polskie związki sportowe, a także osoby prawne będące ich członkami będą musiały dostosować swoje statuty i regulaminy do nowych wymagań.

Przepisy nowej ustawy wzmacniają ponadto rolę państwa w zwalczaniu patologii (doping, korupcja) zagrażających współczesnemu sportowi. Podwyższone zostały, do 8 lat więzienia, kary za korupcję. Rozszerzono sankcje karne o udział w zakładach wzajemnych oraz powoływanie się na wpływy (tzw. płatna protekcja). Zwolniony z odpowiedzialności będzie sprawca przestępstwa, który powiadomi wymiar sprawiedliwości i ujawni wszystkie istotne okoliczności, zanim organy powołane do ścigania przestępstw o tym się dowiedzą.

Podczas drugiego czytania zgłoszono 38 poprawek i 16 wniosków mniejszości (jedna poprawka i jeden wniosek mniejszości zostały później wycofane). W głosowaniu przyjęto 29 poprawek i jeden wniosek mniejszości. Do ustawy o systemie oświaty zostanie dodany przepis – zacznie on obowiązywać od nowego roku szkolnego – w którym ustala się, że przedszkola, szkoły, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, oraz placówki oświatowo-wychowawcze obowiązane są do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oraz zajęć pozalekcyjnych w zakresie sportu. Obowiązkowy wymiar zajęć wychowania fizycznego dla uczniów klas IV, V i VI szkół podstawowych i gimnazjów wynosi 4 godziny lekcyjne, a dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych – 3 godziny lekcyjne w ciągu tygodnia. Wymiar zajęć pozalekcyjnych w zakresie sportu określi dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki oświatowo-wychowawczej. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw sportu, określi w rozporządzeniu dopuszczalne formy realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, mając w szczególności na względzie potrzeby zdrowotne uczniów, specyfikę ich zainteresowań sportowych, warunki realizacji zajęć wychowania fizycznego oraz tradycje sportowe danego środowiska lub szkoły.

Posłowie zaakceptowali też propozycję, aby członkini kadry narodowej, która stała się niezdolna do uprawiania sportu wskutek ciąży lub urodzenia dziecka, wypłacać stypendium sportowe (w pełnej wysokości przez okres ciąży i połowę stypendium przez okres 6 miesięcy po urodzeniu dziecka). Dotyczy to również członkiń, które są niezdolne do uprawiania sportu pomimo faktu nieurodzenia dziecka (np. wskutek poronienia).

Sejm uchwalił ustawę o sporcie 394 głosami, przy 1 przeciwnym oraz 1 wstrzymującym się. Ma ona wejść w życie 3 miesiące po ogłoszeniu, z wyjątkiem art. 58 pkt 3, który ma zacząć obowiązywać z dniem 1 września 2010 r. (jest to zmiana w ustawie o systemie oświaty, dotycząca realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego w szkołach).

SEJM UCHWALIŁ

PRZEPISY ZAOSTRZAJĄCE KONTROLĘ SKARBOWĄ

Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz niektórych innych ustaw przedstawił Izbie poseł **Andrzej Orzechowski** (PO). Przypomniał, że Sejm skierował ten projekt do Komisji już ponad rok temu. Wyjaśnił, iż prace nad nim trwały tak długo, ponieważ materia regulowana w przedłożeniu była obszerna i skomplikowana, a w niektórych miejscach kontrowersyjna, co wymagało zapoznania się z wieloma opiniami prawnymi. Komisja wprowadziła do projektu kilkanaście poprawek, m.in. skreślające przepisy uznane za zagrażające samodzielności jednostek samorządu terytorialnego oraz doprecyzowujące kompetencje i obowiązki organów kontroli skarbowej.

Do podstawowych celów nowelizacji poseł sprawozdawca zaliczył zwiększenie skuteczności kontroli skarbowej i ograniczenie dzięki temu rozmiarów szarej strefy, funkcjonującej zwłaszcza w e-handlu, a także doprecyzowanie uprawnień organów kontroli skarbowej, głównie w dostępie do informacji i zadań realizowanych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Zmiany obejmują skorygowanie pewnych rozwiązań organizacyjnych oraz przepisów z zakresu postępowania i procedur kontrolnych, których stosowanie wywołuje rozbieżności interpretacyjne lub które w obecnym kształcie ograniczają efektywność działania kontroli.

Poseł sprawozdawca Andrzej Orzechowski (PO)

Wprowadzane regulacje dotyczą uprawnień organów kontroli skarbowej w czterech obszarach. Po pierwsze, w celu ograniczenia szarej strefy działającej w internecie zasady i metody działania kontroli skarbowej zostają dostosowane do rosnącego zakresu wykorzystania sieci w prowadzeniu działalności gospodarczej, w tym do sprzedaży niezgłoszonej lub nieopodatkowanej. Precyzyjnie wskazano podmioty zobowiązane do udzielania odpowiednich informacji o podmiotach prowadzących działalność za pośrednictwem internetu. Chodzi zwłaszcza o wydawców, redaktorów, nadawców programów radiowych i telewizyjnych oraz firmy świadczące usługi drogą elektroniczną.

Po drugie, zmiany zmierzają do zagwarantowania kontroli skarbowej uprawnień do zbierania, gromadzenia i przetwarzania informacji przed wszczęciem postępowania. Uwzględniono przy tym warunki sformułowane przez Trybunał Konstytucyjny dotyczące zakresu przedmiotowego tych informacji, związku przyczynowego między określonym ich rodzajem a zadaniem kontroli skarbowej, a także gwarancji proceduralnych służących weryfikacji zasadności żądania udostępnienia informacji.

Po trzecie, w projekcie ustawy doprecyzowano i uelastyczniono przepisy dotyczące właściwości organów kontroli skarbowej, tak by uniknąć powielania przez nie zadań innych służb lub organów państwowych. Wprowadzono również regulacje służące dostosowaniu struktur kontroli do potencjału gospodarczego poszczególnych województw.

Po czwarte, nowelizacja umożliwia przeprowadzanie tzw. kontroli krzyżowej dokumentów u wszystkich podmiotów gospodarczych uczestniczących, w sposób bezpośredni lub pośredni, w dostawie tego samego towaru lub usługi. Takie rozwiązanie jest reakcją na rosnący udział tzw. oszustw karuzelowych i oszustw typu „znikający podatnik".

Wśród zmian o charakterze organizacyjnym istotne znaczenie ma wzmocnienie statusu inspektora kontroli skarbowej, co ma zagwarantować pełną niezależność prowadzonych postępowań i czynności kontrolnych. Aby zagwarantować stabilność zatrudniania inspektorów o wysokich kwalifikacjach, określone zostały zasady wygasania i rozwiązywania z nimi stosunku pracy oraz odwoływania ze stanowiska i dalszego ich zatrudniania w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Stworzono także możliwość poszerzania kadry inspektorskiej o osoby posiadające uprawnienia doradców podatkowych.

Istotnym zmianom uległy też regulacje dotyczące funkcjonowania wywiadu skarbowego i stosowania środków przymusu bezpośredniego. Umożliwi to bezpośrednią współpracę z odpowiednimi organami i instytucjami państw członkowskich Unii Europejskiej. Ponadto uproszczony i uelastyczniony zostanie proces kontroli i audytu środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Przedstawiciele klubów PO, Lewica i PSL poparli propozycję nowelizacji, wyrażając przekonanie o jej pozytywnym wpływie na skuteczność działania kontroli skarbowej, na konkurencyjność gospodarki oraz na kondycję finansów publicznych. Zwracano uwagę, że zarówno szara strefa, jak i oszustwa podatkowe stanowią coraz poważniejszy problem we współczesnej gospodarce i dlatego muszą być stosowane coraz skuteczniejsze metody walki z tymi zjawiskami.

Zastrzeżenia do niektórych projektowanych przepisów zgłosił przedstawiciel Klubu PiS. Dotyczyły one przede wszystkim: nadania organom kontroli skarbowej zbyt szerokich uprawnień związanych z dostępem do danych osobowych, umożliwienia osobom wpisanym na listę doradców podatkowych uzyskania statusu inspektora kontroli skarbowej bez zdawania egzaminu weryfikacyjnego, rozszerzenia możliwości stosowania środków przymusu bezpośredniego przez funkcjonariuszy kontroli skarbowej.

Zgodnie z rekomendacją Komisji Izba odrzuciła sześć poprawek zgłoszonych przez posłów PiS.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz niektórych innych ustaw 246 głosami, przy 147 przeciwnych i 1 wstrzymującym się. Ma ona wejść w życie 14 dni po ogłoszeniu, z wyjątkiem przepisów dotyczących warunków zatrudnienia inspektorów i pracowników w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej, które mają zacząć obowiązywać 6 miesięcy później.

SEJM UCHWALIŁ

NOWELIZACJĘ PAKIETU USTAW DOTYCZĄCYCH SEKTORA FINANSOWEGO

Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ustawy o funduszach inwestycyjnych, ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym przedstawił poseł **Sławomir Neumann** (PO). Poinformował, że pierwsze czytanie projektu ustawy odbyło się na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych, a proponowane zmiany mają na celu dostosowanie regulacji obowiązujących w naszym kraju do przepisów prawa europejskiego.

Nowelizacja pięciu ustaw zmierza do zwiększenia bezpieczeństwa środków powierzonych przez klientów instytu-

cjom sektora finansowego. Nowe przepisy szczegółowo określają procedury i kryteria ocen ostrożnościowych (wprowadzając je jednocześnie do wszystkich ustaw sektorowych regulujących funkcjonowanie rynku finansowego) stosowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego wobec podmiotu zamierzającego nabyć znaczny pakiet akcji lub udziałów w bankach, zakładach ubezpieczeń, zakładach reasekuracji, domach maklerskich lub towarzystwach funduszy inwestycyjnych. Zmniejszeniu ulega liczba progów, przy których przekraczaniu powinny być wdrażane procedury ostrożnościowe. Obowiązek zawiadomienia Komisji Nadzoru Finansowego ma ciążyć na podmiocie, który zamierza nabyć albo objąć akcje lub prawa z banku krajowego w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo przekroczenie progów: 10%, 20%, 1/3 lub 50% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym.

Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) uzyskuje uprawnienia do zgłaszania sprzeciwu wobec planowanego przeprowadzenia wspomnianych transakcji. W przypadku braku zastrzeżeń transakcja dojdzie do skutku. Tym samym nowelizacja wprowadza instytucję sprzeciwu w miejsce dotychczasowego zezwolenia KNF na nabycie lub objęcie znacznego pakietu akcji. Możliwość wyrażenia takiego sprzeciwu ma stanowić istotny instrument sprawowania przez KNF nadzoru nad bankami. Dzięki temu będzie ona mogła zapobiec powstawaniu niepożądanej struktury własności, która mogłaby mieć niekorzystny wpływ na stabilne zarządzanie instytucją finansową. W ustawie znalazł się także przepis rozszerzający nadzór KNF na agencje ratingowe.

Zmiany dotyczą też zasad transgranicznego łączenia się spółek kapitałowych. Chodzi o uzupełnienie Prawa bankowego o regulacje dotyczące fuzji instytucji kredytowych. Do tej pory przepisy uwzględniały jedynie możliwość łączenia się banków.

Poseł sprawozdawca Sławomir Neumann (PO)

Podczas drugiego czytania przedstawiciele wszystkich klubów poparli wniosek Komisji Finansów Publicznych o przyjęcie ustawy, podkreślając, że wejście jej w życie pozytywnie wpłynie na stabilność sytuacji na rynkach finansowych. Przedstawiciel Klubu PiS wyraził jednak wątpliwość, czy dokonywana zmiana progów ostrożnościowych istotnie przyczyni się do zwiększenia nadzoru nad rynkiem finansowym. Klub Lewica zgłosił cztery poprawki do projektu, w tym polegającą do skreśleniu artykułu upoważniającego Komisję Nadzoru Finansowego do zakazywania w określonych sytuacjach (w przypadku naruszenia niektórych warunków Prawa bankowego) wykonywania prawa głosu z akcji banku krajowego. Zdaniem przedstawiciela Klubu, przepis ten nie wynika z konieczności wdrożenia prawa unijnego oraz pozwala na dowolność interpretacyjną i działanie prawa wstecz.

Sejm, zgodnie z rekomendacją Komisji, odrzucił poprawki i uchwalił ustawę 391 głosami, przy 6 przeciwnych i braku wstrzymujących się. Ustawa ma wejść w życie 30 dni po ogłoszeniu.

SEJM UCHWALIŁ

ZMIANY W USTAWIE O NARODOWYM BANKU POLSKIM

Posłanka sprawozdawczyni Krystyna Skowrońska (PO)

W katastrofie samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem zginął prezes Narodowego Banku Polskiego Sławomir Skrzypek. Jego obowiązki, zarówno w NBP, jak i w Radzie Polityki Pieniężnej, przejął pierwszy zastępca prezesa. Wynikało to z przepisów ustawy o NBP. Pojawiły się jednak rozbieżne opinie i oceny prawników dotyczące zakresu uprawnień prezesa NBP, które w takiej sytuacji może przejąć wiceprezes. Część ekspertów prezentowała pogląd, że aktualne regulacje dotyczące zastępstwa umożliwiają nieprzerwane działanie organów NBP, bez potrzeby dokonywania nowelizacji ustawy. Wyrażono również opinie stwierdzające, że pierwszy zastępca prezesa NBP nie może pełnić wszystkich obowiązków prezesa banku centralnego, wynikających ze szczególnej procedury jego wyboru, zwłaszcza funkcji przewodniczącego Rady Polityki Pieniężnej.

W związku ze zgłaszanymi zastrzeżeniami grupa posłów PO przedłożyła projekt nowelizacji ustawy o NBP. Pierwsze jego czytanie odbyło się na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych, której sprawozdanie przedstawiła Izbie posłanka **Krystyna Skowrońska** (PO). Wyjaśniła, że intencją autorów jest doprecyzowanie obowiązujących przepisów poprzez wprowadzenie rozwiązań zapewniających płynne wykonywanie zadań ciążących na organach Narodowego Banku Polskiego po upływie kadencji prezesa NBP, a przed objęciem obowiązków przez nowego prezesa. Taka ciągłość działań banku centralnego jest konieczna do zagwarantowania bezpieczeństwa finansowego państwa i stabilności polityki pieniężnej.

Wnioskodawcy zaproponowali, aby w przypadkach wygaśnięcia kadencji z powodu śmierci, złożenia rezygnacji czy odwołania obowiązki prezesa Narodowego Banku Polskiego wykonywał wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa NBP, do czasu powołania nowego prezesa i złożenia przez niego ślubowania przed Sejmem. Doprecyzowano również przepis dotyczący zakończenia 6-letniej kadencji prezesa Narodowego Banku Polskiego przed dokonaniem przez Sejm wyboru jego następcy. W takim przypadku – zgodnie z nowelizacją – osoba ta nadal pełni tę funkcję do czasu objęcia obowiązków przez jego następcę, tzn. do czasu złożenia przysięgi przez nowego prezesa NBP przed Sejmem.

Posłanka sprawozdawczyni poinformowała o wydaniu pozytywnej opinii o projekcie przez Europejski Bank Centralny, a także o poparciu proponowanych zmian przez przedstawicieli NBP.

W debacie reprezentanci wszystkich klubów poselskich poparli projekt, akcentując, że nowelizacja nie podważa legalności decyzji pierwszego wiceprezesa NBP, działającego w zastępstwie prezesa na podstawie dotychczasowego stanu prawnego. Część posłów zgłaszała potrzebę wprowadzenia do ustawy, przy jej kolejnej nowelizacji, obowiązującego maksymalnego okresu, w którym ma się odbyć wybór nowego prezesa NBP po upływie kadencji jego poprzednika. Przedstawiciel Klubu PiS zgłosił poprawkę zmierzającą do tego, aby również w innych przypadkach, niż wymienione w ustawie, prezesa Narodowego Banku Polskiego w czasie jego nieobecności zastępował wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa NBP.

Sejm, zgodnie z rekomendacją Komisji, odrzucił poprawkę i jednogłośnie uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim. Ma ona wejść w życie z dniem ogłoszenia.

SEJM UCHWALIŁ

NOWELIZACJĘ USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

Posłanka sprawozdawczyni Aldona Młyńczak (PO)

Obecnie jedną z istotnych barier w rozwoju inwestycji budowlanych w Polsce jest niedostatek nowych terenów pod zabudowę. Problem ten dotyczy głównie dużych miast, gdzie zapotrzebowanie na obiekty mieszkaniowe, handlowe i usługowe jest największe. Projekt nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, zakładającej ułatwienia w pozyskiwaniu tych terenów poprzez przyspieszenie i uproszczenie tworzenia planów zagospodarowania przestrzennego, powstał w Komisji Nadzwyczajnej „Przyjazne Państwo" do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji. Sprawozdanie pracujących nad nim komisji – Infrastruktury oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, przedstawiła Izbie posłanka **Aldona Młyńczak** (PO).

Do zasadniczych zmian zawartych w przedłożeniu należy umożliwienie przeznaczania pod inwestycje terenów kolejowych – dotychczas niedostępnych dla inwestorów mieszkaniowych. Szczególnie ważne jest też skrócenie do 3 miesięcy procedury uchwalania planów i studiów zagospodarowania przestrzennego. Okres ogłoszenia o wyłożeniu projektu studium ulega skróceniu z 14 do 7 dni, a czas wglądu publicznego do niego – z 30 do 21 dni. Przez taki sam okres dokument ten musi być publikowany także na stronach internetowych urzędu gminy. Kolejna zmiana polega na tym, że o opinie dotyczące zagospodarowania można będzie występować do różnych organów i instytucji jednocześnie – w obecnym stanie prawnym trzeba je uzyskiwać kolejno, jedną po drugiej.

Wobec skrócenia do 3 miesięcy procedury uchwalania planów i studiów krótszy o 3 miesiące będzie także termin zawieszenia postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania przestrzennego. Również zawieszenie postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia lokalizacji celu publicznego będzie mogło trwać – od momentu złożenia wniosku – 9, a nie 12 miesięcy.

Procedurę uzgodnień zastąpiono opiniowaniem. Projekty planów miejscowych będą teraz opiniowane m.in. przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, administrację geologiczną i Państwową Inspekcję Sanitarną, a także Państwową Straż Pożarną, Inspekcję Ochrony Środowiska i Urząd Komunikacji Elektronicznej. Przy tym, co jest bardzo istotne, na wydanie tych dokumentów instytucje opiniodawcze będą miały maksymalnie 30 dni, podczas gdy obecny porządek prawny nie ustala takiego terminu.

W nowy sposób uregulowano zakres planu miejscowego. Obligatoryjnie należy w nim określić zasady kształtowania i intensywność zabudowy, maksymalną wysokość obiektów, minimalny udział terenów zielonych oraz liczbę miejsc parkingowych. Natomiast fakultatywnie można w nim zapisać: granice rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym, granice dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych, linii kolejowych o znaczeniu państwowym oraz lotnisk użytku publicznego i przedsięwzięć EURO 2012.

Przepisy przejściowe zapewniają, iż obowiązujące studia, plany miejscowe i wojewódzkie zachowają moc. Jeżeli postępowanie jest w toku i nie zostanie zakończone do dnia wejścia w życie nowelizacji, stosowane będą przepisy dotychczasowe. Daje to gwarancję ciągłości planowania i zapobiega wystąpieniu kolizji, przeprojektowywaniu planów czy dokonywaniu zmian w studiach.

W debacie projekt poparły wszystkie ugrupowania, choć zgłaszano postulat opracowania nowych, znacznie radykalniejszych regulacji, w tym dotyczących dostosowania planów do zagrożeń związanych z klęskami żywiołowymi.

Ustawa o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – uchwalona przez Sejm 395 głosami, przy 2 przeciwnych i 3 wstrzymujących się – ma wejść w życie po 3 miesiącach od ogłoszenia.

SEJM UCHWALIŁ

ZMIANY W PRZEPISACH DOTYCZĄCYCH ŚWIADCZEŃ ODSZKODOWAWCZYCH DLA WOJSKOWYCH

Projekt wprowadza kompleksowe rozwiązania w zakresie pomocy dla rodzin żołnierzy, którzy ponieśli śmierć po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej w następstwie wypadku lub choroby związanych z jej pełnieniem. Wprowadzenie tych regulacji ma szczególne znaczenie w sytuacji, kiedy Polska uczestniczy w misjach zagranicznych, nie zawsze mających charakter pokojowy. Oprócz pakietu regulacji dotyczących świadczeń odszkodowawczych proponuje się również zmianę przepisów dotyczących wydłużenia służby wojskowej żołnierzy zawodowych. Ma to szczególne znaczenie po tragicznej katastrofie pod Smoleńskiem, gdyż daje możliwość dłuższego odbywania służby przez generałów, admirałów i innych wysokich dowódców naszych sił zbrojnych oraz wojskowych wyznaczonych na stanowiska służbowe w międzynarodowych strukturach wojskowych. Poinformował o tym poseł **Czesław Mroczek** (PO), przedstawiając Izbie sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Poseł sprawozdawca Czesław Mroczek (PO)

Nowelizacja rozszerza zakres pomocy dla rodzin żołnierzy, którzy zmarli tragicznie w wyniku obrażeń odniesionych w trakcie pełnienia służby, umożliwiając objęcie ich stosowną opieką i zapewniając – po śmierci jedynego żywiciela – korzystne warunki naliczania rent rodzinnych. Rozszerzono także krąg osób będących spadkobiercami zmarłych żołnierzy, szczególnie jeśli polegli oni podczas wykonywania obowiązków służbowych w misjach poza granicami kraju. W takiej sytuacji, na mocy nowych przepisów, Minister Obrony Narodowej będzie mógł przyznać spadkobiercom zapomogę pieniężną, również gdy śmierć żołnierza nastąpiła po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej – ale nie później niż 3 lata – w następstwie wypadku lub choroby, powstałych w trakcie wykonywania powierzonych mu wówczas zadań. Analogiczne przepisy będą stosowane wobec rodzin funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Służby Wywiadu Wojskowego.

Ustawa wprowadza także rozwiązania dotyczące pomocy dla żołnierzy, którzy doznali uszczerbku na zdrowiu już po odejściu ze służby, ale ich choroba wiąże się np. z wypadkiem, któremu ulegli podczas jej pełnienia. Odszkodowanie z tego tytułu ma przysługiwać przez okres 3 lat po odejściu z wojska.

Nowe przepisy umożliwiają wydłużenie aktywności zawodowej do 63. roku życia tych wysokich rangą wojskowych, którzy mają możliwość zajmowania ważnych stanowisk w instytucjach europejskich i międzynarodowych organizacjach o charakterze militarnym. Do osiągnięcia tego wieku będą mogli również pełnić służbę generałowie, którzy zajmują najwyższe stanowiska dowódcze w polskiej armii (obecnie podlegają obligatoryjnemu zwolnieniu ze służby po osiągnięciu 60 lat).

Wprowadzane regulacje mają ponadto usprawnić zasady działalności Żandarmerii Wojskowej, która po reorganizacji armii będzie miała znacznie uszczuplone zaplecze administracyjne.

Jednogłośnie uchwalona ustawa ma wejść w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem kilku przepisów, które mają zacząć obowiązywać 14 dni później.

SEJM UCHWALIŁ

NOWELIZACJĘ PRZEPISÓW O POBYCIE W POLSCE OBCYCH WOJSK

Przepisy obowiązującej ustawy o zasadach pobytu obcych wojsk na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium nie uwzględniały utworzonych w polskim wojsku: Dowództwa Operacyjnego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.

Obie struktury powstały na mocy zmiany ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw z dnia 24 maja 2007 r. Dowództwo Operacyjne Sił Zbrojnych RP przejęło dowodzenie siłami biorącymi udział w operacjach wspierania pokoju i stabilizujących, m.in. w Iraku i Afganistanie. Kieruje ono również działaniami wydzielonych jednostek wojskowych w sytuacjach kryzysowych i klęsk żywiołowych na terenie kraju, a także prowadzi wspólne ćwiczenia wydzielonych komponentów Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych i Marynarki Wojennej w celu doskonalenia ich współdziałania. Z kolei Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych wspomaga logistycznie wojsko w okresie pokoju, kryzysu i wojny. Dowództwa te odgrywają dużą rolę w sytuacjach klęsk żywiołowych, katastrof, niesienia pomocy humanitarnej, a także podczas pobytu wojsk obcych w naszym kraju.

Posłanka sprawozdawczyni Bożena Sławiak (PO)

Minister Obrony Narodowej mógł dotąd udzielać upoważnienia do wyrażenia zgody na pobyt i przemieszczanie się wojsk obcych w Polsce szefowi Sztabu Generalnego Wojska Polskiego lub dowódcom poszczególnych rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Teraz, w wyniku zaproponowanej przez rząd nowelizacji ustawy, uprawnienie to zostaje rozszerzone na dowódcę operacyjnego Sił Zbrojnych oraz szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.

Sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej o tym projekcie przedstawiła posłanka **Bożena Sławiak** (PO). Wyjaśniła, że zmiany w przepisach powinny usprawnić proces decyzyjny związany z wyrażaniem zgody na pobyt wojsk obcych na terytorium naszego kraju oraz na ich przemieszczanie się. Nie spowodują one dodatkowych kosztów dla resortu obrony.

Ustawa, jednogłośnie przyjęta przez Sejm, ma wejść w życie po 14 dniach od ogłoszenia.

Copyright

SEJM UCHWALIŁ

PRZEPISY DOTYCZĄCE PRAWA AUTORSKIEGO

W styczniu 2006 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że przepisy art. 108 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych są niezgodne z Konstytucją RP, naruszając zasadę swobody umów i swobodę wolności gospodarczej. Wykonując ten wyrok, Rada Ministrów skierowała do Sejmu projekt zmian realizujących wytyczne Trybunału. Przedłożenie zostało przekazane do Komisji Kultury i Środków Przekazu, w której odbyło się jego pierwsze czytanie. Jej sprawozdanie przedstawiła Izbie posłanka **Małgorzata Kidawa-Błońska** (PO). Poinformowała, że projekt obejmuje także propozycje wprowadzenia dodatkowych korekt w unormowaniach dotyczących twórców, w tym głównie procedur załatwiania spraw spornych wynikających z roszczeń o charakterze majątkowym. Jednocześnie Komisja dokonała w wyjściowej inicjatywie pewnych korekt o charakterze merytorycznym i legislacyjnym.

Sejm przyjął ustawę w brzmieniu rekomendowanym w sprawozdaniu, odrzucając wcześniej wszystkie osiem poprawek zgłoszonych podczas drugiego czytania. Nowe przepisy umacniają nadzór nad tzw. organizacjami zbiorowego zarządzania, wykonującymi – w imieniu twórców – część uprawnień związanych z rozpowszechnianiem ich dzieł. Zobowiązano je do sporządzania corocznego sprawozdania ze swej działalności, które musi powstać nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego. Będą one musiały przygotowywać również informację o charakterze finansowym, kontrolowaną następnie przez biegłego rewidenta. Oba dokumenty, wraz z opinią biegłego, mają być przekazywane szefowi resortu kultury oraz umieszczane na stronie internetowej danej organizacji. Minister ma też określić, w drodze rozporządzenia, merytoryczny zakres tych sprawozdań. Organizacje będą mogły zawierać porozumienia w celu skuteczniejszego dbania o prawa twórców oraz wykonywania innych zadań statutowych (m.in. ustalania tabel wynagrodzeń). Umowy te mogą wskazywać jeden podmiot, który zajmie się załatwianiem spraw prowadzonych wcześniej przez kilka.

Część innych zmian wiąże się z funkcjonowaniem Komisji Prawa Autorskiego. Organ ten powoływany jest przez ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego. Do jego kompetencji należy m.in. rozstrzyganie sporów powstałych w związku z porozumieniami między organizacjami zbiorowego zarządzania oraz dotyczących zatwierdzania i zmiany tabel wynagrodzeń za korzystanie z utworów lub artystycznych wykonań.

Posłanka sprawozdawczyni Małgorzata Kidawa-Błońska (PO)

W rezultacie dokonanych zmian problematyka Komisji Prawa Autorskiego została uregulowana w oddzielnym rozdziale ustawy, w którym, obok dotychczasowych rozwiązań, znalazły się nowe, związane głównie ze strukturą tego organu oraz stosowanymi przez niego procedurami. Skład osobowy Komisji zmniejszono z 40 do 30 członków. Kandydatów mają przedstawiać organizacje zbiorowego zarządzania, stowarzyszenia twórców i wykonawców oraz zrzeszające podmioty, korzystające z utworów i praw pokrewnych, a także organizacje radiowe i telewizyjne. Kadencja Komisji będzie trwała 3 lata.

Zgodnie z nowymi regulacjami postępowanie związane z zatwierdzaniem tabel wynagrodzeń ma się zakończyć po 6 miesiącach od momentu wszczęcia, chyba że jego uczestnicy lub zespół orzekający wyrażą zgodę na przedłużenie tego terminu. Zespół nie będzie już mógł wprowadzać zmian w przedłożonych do akceptacji tabelach, może je jedynie zatwierdzić albo odrzucić. W drugim przypadku Komisja powinna zaproponować swoje stawki, które wejdą w życie po zaakceptowaniu przez wszystkich uczestników postępowania. Nowym rozwiązaniem jest również wprowadzenie instytucji mediacji do trybu rozstrzygania sporów dotyczących stosowania tabel i umów o reemisję utworów. Jeśli porozumienia w sprawie tabel nie da się ostatecznie uzyskać, sprawa trafi do sądu powszechnego. Skutkiem zmiany związanej z wyrokiem TK jest m.in. zapewnienie użytkownikom praw autorskich i pokrewnych statusu strony w postępowaniach dotyczących zatwierdzania tabel wynagrodzeń.

Nowelizację ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sejm uchwalił 374 głosami, przy 16 przeciwnych i braku wstrzymujących się. Ma ona wejść w życie po 2 miesiącach od ogłoszenia.

SEJM UCHWALIŁ

USTAWĘ O RATYFIKACJI UMOWY Z BIAŁORUSIĄ DOTYCZĄCEJ MAŁEGO RUCHU GRANICZNEGO

Bardzo długo oczekiwana przez społeczność polską i białoruską umowa dotyczyć będzie – według szacunków Ministerstwa Spraw Zagranicznych – około 1 mln obywateli Republiki Białorusi i blisko 600 tys. obywateli Rzeczypospolitej Polskiej. Jej celem jest ułatwienie ruchu granicznego, a także rozwój współpracy transgranicznej i samorządowej – poinformował poseł **Robert Tyszkiewicz** (PO), przedstawiając Izbie sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Warszawie dnia 12 lutego 2010 r.

Poseł sprawozdawca podkreślił, że możliwość bezwizowego przekraczania granicy będzie miała też istotne znaczenie dla mniejszości polskiej zamieszkującej tereny przygraniczne na Białorusi, gdyż pomoże zacieśnić jej kontakty z macierzą, a także pozytywnie wpłynie na rozwój edukacji oraz utrzymanie tradycji i pielęgnowanie języka ojczystego. Pozwoli również przybliżyć obywatelom Białorusi standardy życia i normy obowiązujące na terenie Unii Europejskiej.

Zgodnie z przyjętymi unormowaniami możliwe będzie regularne przekraczanie wspólnej granicy przez osoby zamieszkujące w strefie przygranicznej na podstawie specjalnych zezwoleń, wydawanych przez placówki konsularne obu krajów. Mały ruch graniczny obejmie pas szerokości 30 km po każdej stronie granicy – polskiej i białoruskiej. Właściciel zezwolenia będzie mógł przebywać na terenie państwa-strony umowy do 30 dni od przekroczenia granicy (łącznie nie więcej jednak niż 90 dni w okresie każdych 6 miesięcy liczonych od dnia przekroczenia granicy). Pierwsze zezwolenie wydawane mieszkańcom strefy przygranicznej zachowa ważność przez 2 lata; kolejne będą wydawane na okres 5 lat. Uprawnienia do bezwizowego przekraczania granicy będą miały tylko osoby zamieszkałe na stałe w pasie przygranicznym od co najmniej trzech lat. Postanowiono, że opłata za przyjęcie i rozpatrzenie wniosku o wydanie zezwolenia będzie wynosiła 20 euro, ale z jej uiszczenia będą zwolnione osoby niepełnosprawne, emeryci i renciści oraz dzieci i młodzież do 18. roku życia.

Poseł sprawozdawca Robert Tyszkiewicz (PO)

Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Po stronie polskiej obejmie ona gminy i miasta znajdujące się na terenie województw: lubelskiego, mazowieckiego i podlaskiego, w tym m.in. Białą Podlaską, Augustów, Hajnówkę, Siemiatycze, a po stronie białoruskiej m.in. Brześć i Grodno.

Umowa o małym ruchu granicznym z Białorusią ma wejść w życie po 30 dniach od zakończenia procedury ratyfikacyjnej w obu krajach. Zdaniem przedstawiciela MSZ, zacznie ona obowiązywać prawdopodobnie dopiero na początku 2011 r.

Ustawę zezwalającą na ratyfikowanie przez Prezydenta RP umowy z Białorusią dotyczącej małego ruchu granicznego Sejm uchwalił jednogłośnie.

Uchwalone przez Sejm ustawy trafią teraz do Senatu, ponownie do Sejmu, a potem do Prezydenta RP. Obowiązującym prawem staną się po opublikowaniu w Dzienniku Ustaw.

W PIERWSZYM CZYTANIU

PRZEPISY ZWIĘKSZAJĄCE OCHRONĘ PRAWNĄ FUNKCJONARIUSZY PUBLICZNYCH

Niedawno opinia społeczna została zalarmowana kilkoma brutalnymi atakami na policjantów, w tym takimi, które zakończyły się ich śmiercią. Pod wpływem tych wydarzeń rząd postanowił wystąpić z inicjatywą ustawodawczą służącą wzmocnieniu ochrony prawnej tych funkcjonariuszy publicznych, którzy, z racji pełnionych obowiązków, są najbardziej narażeni na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia, a jednocześnie w istotnym stopniu przyczyniają się do zwalczania przestępczości. Poinformował o tym posłów podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości **Zbigniew Wrona**, dodając, że przedmiotowe przedłożenie obejmuje nie tylko osoby pełniące służbę, ale także cywilów, którzy im pomagają (np. przypadkowych przechodniów udzielających wsparcia policjantom). Zaproponowano w nim także szczególną ochronę mundurowych podejmujących interwencję w czasie wolnym od obowiązków, np. podczas urlopu. Przedstawiciel rządu wyjaśnił, że projekt dąży również do realizacji jednego z wyroków Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego Kodeksu karnego.

Projekt przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Zbigniew Wrona

Urzeczywistnieniu pierwszego z wymienionych celów służą propozycje wprowadzenia zmian w częściach ogólnej i szczególnej Kodeksu karnego. Jedna z nich przewiduje, że do osób podejmujących tzw. obronę konieczną interwencyjną, czyli cywilów wspomagających mundurowych, stosuje się te same regulacje ochronne zawarte w k.k., które obejmują funkcjonariuszy. Ponadto zakłada się, że czyny skierowane przeciwko nim w trakcie akcji będą ścigane w trybie publicznoskargowym, podczas gdy, według obecnych regulacji, np. doznane wówczas uszkodzenie ciała, którego skutki trwają nie dłużej niż 7 dni, ścigać można tylko, wnosząc prywatny akt oskarżenia. Regulacji tej nie stosowano by jednak w sytuacji, gdyby działanie sprawcy skierowane było wyłącznie przeciwko czci lub godności interweniującego. Przedmiotem ochrony byłyby zatem jego nietykalność cielesna, zdrowie, życie i mienie.

W innym z proponowanych przepisów przewiduje się, że z ochrony prawnej obejmującej funkcjonariuszy publicznych podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków korzystają oni również wtedy, gdy bezprawny zamach przeciwko nim został podjęty wyłącznie z powodu wykonywanego zawodu lub zajmowanego stanowiska.

Chodzi głównie o zdarzające się ostatnio coraz częściej napady na policjantów bez żadnej przyczyny, tylko w celu ich poniżenia lub z nienawiści do całej grupy zawodowej.

Kolejną zmianą części ogólnej Kodeksu karnego jest rozszerzenie o nowe czyny (czynna napaść na policjanta) katalogu przestępstw, za popełnienie których nieletni mający ukończone 15 lat odpowiadają na zasadach przewidzianych dla dorosłych.

W części szczególnej Kodeksu rząd proponuje objęcie jego artykułem 223 (czynna napaść na funkcjonariusza lub osobę przybraną do wspomagania go) także przypadków polegających na współdziałaniu tylko dwóch osób (obecnie wspólników musi być minimum trzech). Zakłada się również wprowadzenie nowego, kwalifikowanego typu tego przestępstwa, skutkującego zaostrzeniem odpowiedzialności karnej. Chodzi o czynną napaść, której konsekwencją jest ciężki uszczerbek na zdrowiu. Groziłyby za to minimum 3 lata pozbawienia wolności.

Następna zmiana tej części Kodeksu związana jest z realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który orzekł, że tryb wprowadzenia do art. 148 paragrafu 2a jest niezgodny z ustawą zasadniczą. W myśl tego przepisu za kwalifikowany typ zabójstwa, m.in. ze szczególnym okrucieństwem lub z użyciem materiałów wybuchowych, groziłoby 25 lat więzienia albo dożywocie. TK zakwestionował tę regulację ze względów formalnych, nie wypowiadając się o jej merytorycznej zawartości. Dlatego rząd proponuje przywrócenie w Kodeksie tego rozwiązania. Jednocześnie postuluje uzupełnienie k.k. o dwie nowe formy szczególne zabójstwa. Pierwsza zachodziłaby w przypadku pozbawienia człowieka życia w celu udaremnienia lub utrudnienia postępowania karnego, karnoskarbowego, cywilnego, administracyjnego lub innego prowadzonego na podstawie ustawy. Drugi typ polegałby na pozbawieniu życia funkcjonariusza publicznego podczas pełnienia przez niego obowiązków służbowych związanych z ochroną bezpieczeństwa ludzi lub bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Sejm nie przyjął wniosku Koła SD o odrzucenie przedłożenia w pierwszym czytaniu, motywowanego głównie zbytnią restrykcyjnością rozwiązań (46 głosów za propozycją, 350 przeciw, brak wstrzymujących się).

Projekt nowelizacji Kodeksu karnego i ustawy o Policji został skierowany do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

W PIERWSZYM CZYTANIU

PROPOZYCJE ZMIAN W PRAWIE PENITENCJARNYM – OCHRONA ŚWIADKÓW ZAGROŻONYCH

Obowiązujący obecnie Kodeks karny wykonawczy nie przewiduje żadnych specjalnych form ochrony tzw. świadków zagrożonych, do których zalicza się osoby osadzone w więzieniach, a jednocześnie będące uczestnikami innego postępowania karnego. Zwrócono na to uwagę po kilku przypadkach samobójczej śmierci przestępców, którzy byli ważnymi świadkami i zgodzili się zeznawać przeciwko niedawnym wspólnikom. Próbując wyjaśnić okoliczności tych zgonów, nie wykluczano, że mogły zostać one spowodowane działaniami osób trzecich, zainteresowanych utrudnieniem rozwiązania przedmiotowych spraw.

Chcąc zapobiec występowaniu takich zdarzeń w przyszłości, rząd skierował do Sejmu projekt nowelizacji Kodeksu karnego wykonawczego, której dążeniem jest stworzenie skuteczniejszych instrumentów zapewniających bezpieczeństwo tej szczególnej grupy świadków. Uzasadnienie przedłożenia przedstawił Izbie podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości **Zbigniew Wrona**. Poinformował, że proponowane rozwiązania obejmują także innych uczestników procesu – pokrzywdzonych i oskarżonych. Jednocześnie podkreślił, że nowe przepisy są potrzebne m.in. po to, aby ułatwić zwalczanie przestępczości zorganizowanej.

Zamierzone cele rząd zamierza osiągnąć poprzez wprowadzenie regulacji zapewniających intensywniejsze badanie stanu zdrowia świadków zagrożonych, objęcie ich wzmożoną opieką psychologa oraz częst-

sze kontrole osobiste i przeszukiwania zajmowanych przez nich cel, a także szczególny nadzór ich korespondencji, kontaktów z osobami trzecimi i rozmów telefonicznych. W związku z tym autorzy inicjatywy przewidują, że osadzeni z tej grupy będą przeszukiwani przy każdym opuszczeniu oddziału mieszkalnego i po powrocie do niego. Systematycznie i niezależnie od ich zachowań byłyby kontrolowane także ich cele (teraz odbywa się to w razie wystąpienia szczególnych okoliczności, związanych zachowaniem bezpieczeństwa i porządku na terenie zakładu karnego). Proponuje się również stworzenie dodatkowych możliwości umieszczania tych osób w wyznaczonych oddziałach lub pomieszczeniach typu zamkniętego i poddania stałemu monitorowaniu za pomocą kamer, stosowanemu do tej pory wobec więźniów uznanych za szczególnie niebezpiecznych. Byłoby również możliwe fakultatywne (za zgodą zainteresowanego) zastosowanie wobec nich form ochrony osobistej przewidzianych w ustawie o świadku koronnym.

Status skazanego specjalnie chronionego nadawany byłby przez dyrektora zakładu karnego na wniosek osadzonego albo właściwego sądu lub prokuratora. Decyzja ta mogłaby być zaskarżona przez więźnia do sądu penitencjarnego. Ochronę stosowano by na czas określony, wskazywany przez wnioskodawcę. Jeżeli zagrożenie nadal by się utrzymywało, okres ten można byłoby przedłużyć, natomiast w razie ustania niebezpieczeństwa – zrezygnować wcześniej z użycia specjalnych środków. Autorzy przedłożenia przewidzieli, że szczególną ochronę stosowano by także w przypadku przeniesienia więźnia do innego zakładu karnego. Dyrektor poprzedniej placówki miałby obowiązek poinformowania nowej, że dana osoba została taką ochroną objęta.

Projekt nowelizacji ustawy – Kodeks karny wykonawczy został skierowany do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

W PIERWSZYM CZYTANIU

PROJEKTY ZMIAN W PRAWIE ADMINISTRACYJNYM PROCESOWYM – PRZYSPIESZENIE POSTĘPOWANIA

Projekt przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Piotr Stachańczyk

Każda zmiana przepisów dotyczących usprawnienia funkcjonowania sądów i organów administracyjnych jest istotna zarówno dla obywateli, jak i dla państwa. Umożliwia bowiem szybsze i tańsze załatwienie sprawy, a budżetowi przynosi znaczne oszczędności.

Takie właśnie cele chce osiągnąć rząd, kierując do laski marszałkowskiej inicjatywę nowelizacji norm dotyczących procedur administracyjnych, w tym także sądowych. Poinformował o tym podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji **Piotr Stachańczyk**, przedstawiając Izbie projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego i ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Wyjaśnił, że zmierza on przede wszystkim do umocnienia sytuacji procesowej obywateli oraz do usunięcia istniejących luk prawnych i sprzeczności przepisów, a także realizacji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Urzeczywistnieniu tych celów służy m.in. propozycja wprowadzenia regulacji zakładającej, że unormowania szcze-

gólne mogą wprowadzać krótsze terminy dokonania czynności od wskazanych w Kodeksie postępowania administracyjnego. W przedłożeniu podkreśla się również, że o każdej zwłoce i jej przyczynach dany organ musi zawiadomić strony, określając jednocześnie, kiedy ostatecznie sprawa ma być załatwiona. Towarzyszy temu przepis dający obywatelowi możliwość zaskarżenia nie tylko bezczynności prowadzącego postępowanie, ale także przewlekłości jego działania. Ma to, z jednej strony, spowodować przyspieszenie postępowania, a z drugiej, wzmocnić pozycję procesową stron. Służyć temu ma również wyraźne zaakcentowanie w k.p.a., że stosowanie przez organy administracji obowiązujących procedur powinno odbywać się w sposób budzący zaufanie do władz publicznych. Musiałyby one jednocześnie podejmować z urzędu lub na wniosek wszelkie czynności niezbędne do dokładnego ustalenia stanu faktycznego oraz dążyć do załatwienia sprawy zgodnie z interesem społecznym i słusznym interesem obywatela.

Przyspieszenie postępowania powinno być także skutkiem przyjęcia zasady, zgodnie z którą pisma doręcza się bezpośrednio pełnomocnikowi stron. Jeśli ustanowionych zostało kilku pełnomocników, to przesyła się je tylko jednemu z nich. Podobne znaczenie ma propozycja zobowiązania strony mającej siedzibę za granicą do wskazania zastępcy procesowego uprawnionego do odbierania w Polsce doręczeń. Jeśliby tego nie uczyniła, wówczas pismo pozostawiano by w aktach sprawy, traktując je jako zawiadomienie strony.

Znaczenie porządkujące obecne regulacje ma postulat wprowadzenia rozróżnienia postępowań na tzw. wstępne, polegające na rozstrzygnięciu, czy należy je wszcząć, czy też odmówić podjęcia czynności, oraz właściwe, czyli kończące się merytorycznym załatwieniem sprawy (pozytywnym lub negatywnym dla strony). Pierwsze ma kończyć się wydaniem postanowienia, a drugie – decyzją.

Kolejna zmiana k.p.a. wiąże się z potrzebą dostosowania przepisów do jednego z orzeczeń TK. Jej skutkiem jest propozycja wyłączenia z dalszych etapów rozpoznawanej sprawy pracowników ministerstwa i urzędów centralnych, którzy wcześniej brali udział w opracowaniu projektu przedmiotowej decyzji resortu. W przedłożeniu dąży się także do usunięcia luki prawnej związanej z bezprzedmiotowością całego postępowania, jako przesłanką jego umorzenia. Zakłada się, że przepis ten nie zostanie zastosowany, jeśli bezprzedmiotowość będzie dotyczyć tylko części procedur.

Autorzy przedłożenia postulują również rozszerzenie właściwości sądów administracyjnych o skargi związane z przewlekłością postępowania oraz stworzenie podstaw prawnych do zobowiązania organu administracji do wydania decyzji w określonym terminie oraz do ukarania go grzywną w razie ponownej zwłoki.

Projekt nowelizacji ustaw: Kodeks postępowania administracyjnego oraz Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi został skierowany do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

W PIERWSZYM CZYTANIU

INICJATYWA ZMIAN W PRAWIE CYWILNYM MATERIALNYM – ZAPIS WINDYKACYJNY

Obecne przepisy regulujące podział majątku z mocy testamentu nie przewidują instytucji tzw. zapisu windykacyjnego. Polega ona na umożliwieniu przekazania tą drogą wyraźnie wskazanych składników majątku, a nie tylko, tak jak dziś, wyłącznie ogólnie określonych części masy spadkowej (tzw. zapis zwykły).

Pragnąc zmienić tę sytuację, rząd skierował do Sejmu projekt nowelizacji Kodeksu cywilnego, dążący do uzupełnienia go o nowe rozwiązanie. Uzasadnienie przedłożenia przedstawił posłom podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości **Zbigniew Wrona**, wskazując, że przyjęcie propozycji przyczyni się do pełniejszego uwzględniania woli testatora oraz do uproszczenia i przyspieszenia procedur związanych z przejmowaniem rzeczy objętych zapisem. Podkreślił przy tym, że obecnie prowadzące do tego postępowanie jest skomplikowane, kilkuetapowe, a własność nie przechodzi na spadkobiercę bezpośrednio na mocy testamentu, lecz po zakończeniu długotrwałej procedury sądowej.

Po wprowadzeniu zapisu windykacyjnego (instytucja zapisu zwykłego pozostaje w k.c.) przejęcie zapisanej części spadku następowałoby z datą jego otwarcia, a więc śmierci autora testamentu. Aby to nastąpiło, w testamencie trzeba jednak będzie wyraźnie zaznaczyć, że objęta nim rzecz bezpośrednio wchodzi do majątku beneficjenta. W celu uniknięcia ewentualnych niejasności zakłada się, że rozporządzenia woli na wypadek śmierci zawierające tego typu postanowienie musiałyby być sporządzane w formie notarialnej, a więc przez kwalifikowanego prawnika. Przedmiotem zapisu windykacyjnego mogłyby być wyłącznie przedmioty i prawa wskazane w ustawie. Wymienia się tu rzeczy oznaczone co do tożsamości (np. samochód), zbywalne uprawnienia majątkowe (m.in. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu), przedsiębiorstwo lub gospodarstwo rolne oraz możliwość użytkowania służebności. Otrzymujący tego typu zapis testamentowy obciążani byliby, na zasadach ogólnych, odpowiedzialnością za długi spadkodawcy, proporcjonalnie do wartości otrzymanej części majątku, ustalanej według cen obowiązujących w chwili otwarcia spadku. Stosowano by wobec nich, odpowiednio, również inne przepisy regulujące dziedziczenie testamentowe.

Modyfikacji uległyby natomiast regulacje dotyczące zachowku, czyli części masy spadkowej przypadającej z mocy ustawy członkom najbliższej rodziny pominiętym w rozporządzeniu woli na wypadek śmierci. Proponuje się potraktowanie zapisów windykacyjnych tak samo jak darowizny otrzymanej od spadkodawcy za jego życia, co powoduje, że zapisobiorcy również odpowiadaliby (proporcjonalnie do wysokości otrzymanych sum) za przekazanie uprawnionym jej równowartości.

W związku z wprowadzeniem nowej instytucji rząd proponuje także odpowiednią nowelizację kilku innych ustaw, co ma zapewnić ich harmonizację z nowelizacją k.c. Chodzi m.in. o ustawy: Kodeks postępowania cywilnego, Prawo o notariacie, o podatku od spadków i darowizn oraz o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

Projekt nowelizacji Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw został skierowany do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

W PIERWSZYM CZYTANIU

SENACKI PROJEKT NOWELIZACJI ORDYNACJI PODATKOWEJ

Trybunał Konstytucyjny 10 marca 2009 r. orzekł o niezgodności z Konstytucją RP przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa w zakresie, w jakim nie reguluje ona trybu złożenia korekty deklaracji i wniosku o stwierdzenie nadpłaty podatku od towarów i usług przez byłych wspólników rozwiązanej spółki cywilnej, będącej płatnikiem tego podatku. Trybunał wskazał na różnice w sposobie traktowania spółki cywilnej, jako podmiotu prowadzenia wspólnej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, na gruncie prawa cywilnego i podatkowego, co ujawnia się szczególnie w sytuacji rozwiązania spółki. Jako płatnik podatku VAT spółka cywilna traci swój byt prawny w momencie rozwiązania, natomiast w dalszym ciągu odpowiedzialność za jej zobowiązania podatkowe ciążą, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej i ustawy o podatku od towarów i usług, na wspólnikach spółki. Tymczasem w Ordynacji brak jest regulacji, na podstawie których wspólnicy rozwiązanej spółki mieliby możliwość złożenia korekty deklaracji i wniosku o stwierdzenie nadpłaty podatku VAT za okres, w którym spółka działała. Wprowadza to asymetrię w zakresie praw i obowiązków podatników oraz narusza konstytucyjną zasadę sprawiedliwości.

Wykonania obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego podjął się w tym przypadku Senat. Pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa przedstawił Sejmowi senator **Marek Trzciński**. Podkreślił, że zwrot nadpłaty podatku VAT stanowi prawo majątkowe podlegające ochronie konstytucyjnej, ponieważ nadpłata powstaje na skutek uiszczenia, bez podstawy ustawowej, przymusowego i nieodpłatnego świadczenia publicznoprawnego. W obecnym stanie prawnym wierzyciel podatkowy, którym jest Skarb Państwa, otrzymuje nieprzysługujące mu świadczenie podatkowe kosztem wspólników rozwiązanej spółki cywilnej. Senat proponuje, aby zmiana Ordynacji polegała na wprowadzeniu przepisów regulujących kwestie związane z możliwością złożenia przez nich w takiej sytuacji korekty deklaracji i wniosku o stwierdzenie nadpłaty VAT. Zmiany te są zgodne z regułami przyjętymi w przypadku pozostałych podatników, którzy prowadzą działalność gospodarczą. Regulacje te mają objąć swym zakresem także zwrot ewentualnej nadpłaty w podatku akcyzowym.

Projekt przedstawił senator Marek Trzciński

W dyskusji posłowie wszystkich klubów uznali inicjatywę Senatu za godną poparcia. Na pytania posłów odpowiadał podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów **Maciej Grabowski**. Pozytywnie ocenił kierunek zmian, wyrażając przekonanie, że zasadne byłoby rozpatrywanie senackiego projektu łącznie z rządową propozycją nowelizacji Ordynacji podatkowej, w której proponowany jest ich szerszy zakres.

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa, przy poparciu wszystkich klubów poselskich i braku sprzeciwu, został skierowany do Komisji Finansów Publicznych.

W PIERWSZYM CZYTANIU

ZMIANY W PRZEPISACH O DNIACH WOLNYCH OD PRACY

Projekt przedstawił poseł Jacek Krupa (PO)

Uroczystość Objawienia Pańskiego, jedno z najważniejszych świąt chrześcijańskich, tradycyjnie zwana Świętem Trzech Króli, jako dzień wolny od pracy obchodzona jest w kilku krajach UE: Niemczech, Grecji, Hiszpanii, we Włoszech, w Austrii, Słowacji, na Cyprze, w Szwecji i Finlandii. Podobnie było w Polsce, ale w 1960 r. wolny dzień zniosły ówczesne władze PRL.

Wychodząc naprzeciw zgłaszanym od dłuższego czasu społecznym postulatom przywrócenia w Święto Trzech Króli dnia wolnego od pracy, posłowie Klubu Platforma Obywatelska przygotowali projekt stosownych zmian w Kodeksie pracy oraz ustawie o dniach wolnych od pracy. Jego uzasadnienie przedstawił Sejmowi poseł **Jacek Krupa**. Autorzy proponują likwidację w Kodeksie przepisu o obowiązku zapewnienia pracownikowi dnia wolnego w przypadku, kiedy ustawowo wolne od pracy święto przypada w sobotę. Obliczyli oni, że wprowadzenie dodatkowego święta w okresie od 2011 do 2020 r. przyniesie dodatkowo 9 dni wolnych od pracy, zaś zniesienie w tym samym okresie uprawnienia do wykorzystania dnia wolnego od pracy za święto przypadające w sobotę przywróci gospodarce 8 dni roboczych. Zatem bilans dni roboczych w ciągu najbliższych dziesięciu lat wiązałby się z ubytkiem tylko jednego dnia, co nie powinno istotnie wpłynąć na wyniki polskiej gospodarki.

W uzasadnieniu projektu zwrócono też uwagę, że w Polsce na masową skalę występuje zjawisko niewykorzystywania w terminie urlopów wypoczynkowych. Może się więc okazać, iż okres obejmujący Święto Trzech Króli stanie się dla pracowników dogodnym momentem do wzięcia zaległego urlopu.

W debacie przypomniano, że Sejm już trzykrotnie rozpatrywał inicjatywy dotyczące przywrócenia w święto Trzech Króli dnia wolnego od pracy. W ubiegłym roku odrzucił dwa projekty obywatelskie oraz projekt autorstwa PiS w tej sprawie. Jednocześnie zwracano uwagę, że obecny projekt nie znalazł uznania zarówno Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, które sprzeciwiło się ograniczaniu praw pracowniczych, jak i Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, z tym że ta organizacja przestrzegała, iż dodatkowy dzień wolny od pracy może spowodować problemy w wielu przedsiębiorstwach.

Wniosek o odrzucenie projektu w pierwszym czytaniu złożył Klub Poselski Lewica. Jego przedstawiciel uznał, że propozycja zawarta w przedłożeniu tylko pozornie poszerza obszar praw pracowniczych. Z jednej strony projektodawcy wprowadzają kolejne święto, a z drugiej odbierają dni wolne, co zasadniczo nie zmienia bilansu czasu przeznaczonego na odpoczynek. Jednocześnie Klub zwraca uwagę, że wprowadzenie kolejnego katolickiego święta utrwala dominację jednego wyznania i świadczy o niedostrzeganiu żyjących w Polsce mniejszości religijnych.

Z kolei Klub PiS opowiedział się za przywróceniem 6 stycznia dnia wolnego od pracy, gdyż będzie to oznaczało zlikwidowanie niesławnej spuścizny komunizmu. Posłowie tego ugrupowania nie poprą jednak pozostałych postulowanych zmian w Kodeksie, które odbierają inne uprawnienia pracownicze.

Sejm nie przyjął wniosku o odrzucenie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks pracy i zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy i skierował go do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

RZĄD INFORMUJE SEJM

O SYTUACJI I DZIAŁANIACH ZWIĄZANYCH Z POWODZIĄ

Prezes Rady Ministrów **Donald Tusk** przedstawił informację o sytuacji na terenach dotkniętych powodzią, działaniach podejmowanych przez rząd w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, a także pomocy niesionej mieszkańcom tych terenów.

Premier powiedział, że powódź jest dramatycznym egzaminem dla państwa i całego społeczeństwa. Wymiar tego żywiołu jest w wielu miejscach niespotykany od 160 lat. Podkreślił, że w miejscowościach, które wizytował, miał okazję obserwować niezwykłe zaangażowanie mieszkańców i wyspecjalizowanych służb w ratowanie życia i mienia ludzi, zabezpieczenie domostw, przedsiębiorstw oraz infrastruktury. Wskazał na szczególną ofiarność strażaków i żołnierzy. Zwrócił uwagę na bezpośrednią zależność jakości akcji ratowniczej, tempa ratowania ludzi i ich dobytku od zdolności podjęcia współpracy przez samorząd, samych mieszkańców i służby państwowe. Tam, gdzie ta relacja i współdziałanie są harmonijne, akcja ratownicza jest skuteczniejsza, a jej koszty mniejsze.

Donald Tusk zapewnił z trybuny sejmowej, że nikt poszkodowany wskutek powodzi nie zostanie bez pomocy. Dotyczy to także tych, którzy z różnych względów nie są ubezpieczeni. Każde poszkodowane gospodarstwo ma otrzymać od państwa doraźną pomoc finansową w wysokości do 6 tys. zł.

Informację przedstawił prezes Rady Ministrów Donald Tusk

Pomoc w odbudowie domów i w rekompensacie zniszczeń – czy to na terenach o charakterze rolnym, miejskim, czy też przemysłowym – będzie zależała od szacunku strat. W skali całego kraju może ona sięgnąć 10 mld zł, dlatego rząd będzie starał się o pomoc z unijnego Funduszu Solidarności. Jednak, jak przyznał, główny ciężar likwidacji szkód i udzielania pomocy powodzianom poniesie polskie społeczeństwo.

Premier przywołał doświadczenia z ostatnich dziesięcioleci związane z powodziami. Jego zdaniem, dzięki nim oraz inwestycjom, jakie poczyniły kolejne rządy od 1997 r., można dziś powiedzieć, że większa woda i groźniejsze niż w roku 1997 zdarzenia meteorologiczne powodują jednak mniejszy zakres szkód.

W ocenie prezesa RM, kolejne inwestycje przeciwpowodziowe są konieczne, ale trzeba liczyć się z ich ogromnymi kosztami. Przykładowo, tylko dalsza realizacja programów zabezpieczających rejon górnej Odry i Wisły pochłonie ok. 50 mld zł. Ponadto trzeba mieć świadomość, że są to przedsięwzięcia, które zapewnią bezpieczeństwo mieszkańcom dopiero w perspektywie dziesięcioleci.

Jako kluczowy do rozwiązania problem w związku z zaistniałą sytuacją, niegenerujący dodatkowych kosztów, premier wymienił konieczność usprawnienia systemu zarządzania kryzysowego. Wskazał, że występują negatywne skutki podziału kompetencji pomiędzy różne instytucje i szczeble władzy. W opinii szefa rządu, wielkie i z reguły uzasadnione zaufanie do samorządu terytorialnego, jeśli chodzi o kwestie skutecznego działania w chwilach kryzysu, takich jak powódź, okazało się trochę przesadzone. Jeśli nie ma klarownego podziału odpowiedzialności – powiedział – urzędnicy nie są gotowi do podejmowania szybkich i ryzykownych decyzji. Tylko przejrzyste i jednoznaczne określenie kompetencji w sprawie utrzymania wałów przeciwpowodziowych, zbiorników retencyjnych, systemu melioracyjnego i całej gospodarki wodnej, wsparte ujednoliceniem systemu zarządzania, może przynieść efekty szybkie niepociągające za sobą wysokich kosztów. Rząd w porozumieniu z parlamentem zamierza przygotować, możliwie najszybciej, niezbędne projekty zmian w różnych ustawach dotyczące tych kwestii.

Premier poinformował, że Polska otrzymała sygnały o gotowości udzielenia jej pomocy, a następnie bardzo szybko konkretne wsparcie od wszystkich sąsiadów oraz innych krajów. Wy-

zraził za to serdeczne podziękowania. Korzystamy tylko z tych form pomocy, które rzeczywiście mogą przydać się powodzianom – dodał. Najpotrzebniejsze są pompy do usuwania wody oraz urządzenia do osuszania terenów.

Donald Tusk poruszył również problem pojawiających się pogłosek, że waż powódź zagraża dolnemu dorzeczu Wisły i Odry. Zapowiedział dalszą pełną mobilizację rządu i podległych mu służb w walce z żywiołem i jego skutkami. Poinformował, że – wzorem lat ubiegłych – wszystkie dzieci z zalanych terenów będą miały zapewniony bezpłatny wypoczynek.

podziękował uczestniczącym w akcji ratowniczej strażakom zawodowym i ochotniczym, policjantom, żołnierzom, a także zwykłym obywatelom, którzy z poświęceniem chronią życie i dobytek innych. Stwierdził, że od powodzi w 1997 r. zrobiono dużo w zakresie ochrony przeciwpowodziowej. Bez tych

podejmowano świadome decyzje o zatapianiu niektórych terenów zamieszkałych, aby ratować inne miejsca. Podkreślił, że każda odpowiedzialna władza musi być przygotowana do podjęcia takich trudnych decyzji, w tym także do wskazania miejsc, gdzie ewentualnie przerwanie wałów byłoby konieczne. Na szczęście dotychczas takich decyzji nie trzeba było podejmować i opadanie wysokiej wody na Wiśle wskazuje, że nie będzie takiej potrzeby. Wykorzystano natomiast w niektórych miejscach tereny zalewowe, dzięki czemu uratowano sporo dobytku i całe fragmenty miast.

Prezes RM zauważył, że Polskę czekają jeszcze bardzo ciężkie dni, ponie-

Szczegółowe informacje o skali powodzi, jej wpływie na różne dziedziny gospodarki i sytuację sanitarno-epidemiologiczną kraju oraz o działaniach poszczególnych resortów mających na celu ograniczanie jej zasięgu i likwidację skutków przedstawili: minister spraw wewnętrznych i administracji **Jerzy Miller**, minister – członek Rady Ministrów **Michał Boni**, minister zdrowia **Ewa Kopacz**, podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki **Joanna Strzelec-Łobodzińska** oraz sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury **Tadeusz Jarmuziewicz**.

Podczas dyskusji poseł **Tomasz Tomczykiewicz** w imieniu Klubu Parlamentarnego Platforma Obywatelska

inwestycji skala obecnej tragedii byłaby znacznie większa. Zabezpieczenia, które wtedy zostały kompletnie zniszczone, dziś, przy dużo wyższej wodzie, dały skutecznie odpór żywiołowi, np. w Raciborzu, Opolu czy Puławach. Poseł poinformował również, że rząd przygotował już ustawę o szybkim pozyskiwaniu gruntów pod budowle hydrotechniczne. Aby przyspieszyć jej uchwalenie, Klub PO zamierza złożyć ją do laski marszałkowskiej jako projekt poselski. Rząd chce też w trybie pilnym skierować ustawę o zakazie budowy na terenach zalewowych.

Poseł **Jarosław Kaczyński** w imieniu Klubu PiS wezwał Sejm do podjęcia prac nad nowelizacją ustawy budżeto-

wej w celu wygospodarowania środków na walkę z powodzią i jej skutkami. Przypomniał, że w 1997 r. „powódź kosztowała państwo ponad 1 mld zł, ale były to pieniądze dużo więcej warte niż dzisiaj". Apelował o solidarność w działaniu, która może być okazana poprzez hojność, w obecnej sytuacji konieczną.

Z kolei posłanka **Beata Szydło**, z tego samego Klubu, wskazała na konieczność jak najszybszych i jednoczesnych prac nad projektami ustaw już znajdujących się w Sejmie. Jako przykład podała przygotowaną przez jej ugrupowanie ustawę o Funduszu Pomocy Ofiarom Klęsk Żywiołowych. Zapowiedziała złożenie jeszcze tego dnia kolejnego projektu ustawy – o usuwaniu skutków powodzi.

Poseł **Grzegorz Napieralski** z Klubu Poselskiego Lewica powiedział, że posłowie tego ugrupowania przygotowali sześć konkretnych propozycji pomocy powodzianom i ratowania ich majątku, które będą przekazane premierowi. Za najważniejszą sprawę uznał zwołanie dodatkowego posiedzenia Sejmu i dokonanie jak najszybszej nowelizacji budżetu, aby – jak to ujął – ludzie zobaczyli, że są pieniądze na pomoc dla nich. Zaapelował o działanie ponad partyjnymi podziałami i niewykorzystywanie powodzi do celów politycznych.

Poseł **Stanisław Żelichowski** z Klubu Poselskiego Polskiego Stronnictwa Ludowego podkreślił determinację, z jaką działa rząd, zmagając się z klęską powodzi. Konkretne propozycje działań niezbędnych w zaistniałej sytuacji omówił w imieniu ludowców poseł **Józef Racki**. Odniósł się m.in. do problemu sporów z ekologami. W opinii ludowców, trzeba poczynić starania o zmianę negatywnego nastawienia organizacji ekologicznych wobec działań związanych z retencjonowaniem wód i ochroną przeciwpowodziową. Taka postawa wydłuża, często o ponad rok, przygotowanie inwestycji gospodarki wodnej oraz uniemożliwia wykonywanie planowych robót konserwacyjnych cieków i urządzeń. Ponadto budżet państwa ponosi dodatkowe koszty związane z opracowaniem drogich ekspertyz, raportów i dokumentacji przyrodniczej.

Podczas debaty posłowie zadali wiele szczegółowych pytań. Dotyczyły one m.in. funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego, kwestii nieogłaszania przez rząd stanu klęski żywiołowej, zmniejszania w ostatnich latach nakładów na inwestycje przeciwpowodziowe oraz braku strategicznego planu zabezpieczenia przeciwpowodziowego całego kraju. Pytano też, dlaczego zawiódł system wczesnego ostrzegania przed nadejściem kataklizmu, podczas gdy co najmniej tydzień wcześniej znane były prognozy o długotrwałych opadach. Posłowie chcieli także wiedzieć, dlaczego odpowiednie służby, takie jak Rządowe Centrum Bezpieczeństwa czy Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, nie podjęły wtedy stosownych działań, aby niezwłocznie zabezpieczyć ludność zalanych terenów przed skutkami powodzi.

Minister zdrowia **Ewa Kopacz** wyjaśniła, że aktualnie nie ma zagrożenia epidemiologicznego na terenach dotkniętych powodzią. Powiedziała, że wystąpiła o dodatkowe środki finansowe, by wszystkie, a nie tylko pierwsze, badania wody z terenów powodziowych były przeprowadzane nieodpłatne. Laboratoria są już przygotowane do wykonywania niezbędnych analiz.

Minister spraw wewnętrznych i administracji **Jerzy Miller** poinformował, że samorządy dostały już 43,5 mln zł na bieżące prace zabezpieczające mieszkańców przed powodzią, a kwota przeznaczona na zasiłki dla tych, którzy ponieśli straty, wynosi aktualnie 152 329 tys. zł. Do osób, których domy zostały zalane kilka dni wcześniej, pieniądze te trafiły już w dniu obecnego posiedzenia Sejmu. Czy rząd, który potrafi skutecznie trafić do potrzebujących z pomocą finansową w tak krótkim czasie, jest niesprawny? – zadał retoryczne pytanie. Wyjaśnił następnie, iż chociaż znano wcześniej prognozy hydrologiczno-meteorologiczne – które nie wskazują jednak dokładnie miejsc fali powodziowej – to nie można było podjąć skuteczniejszych działań. Dodał, że mimo to przygotowywano na wielką wodę zbiorniki retencyjne i umacniano wały, z których żaden nie został przerwany w miejscu, które można było przewidzieć.

Minister środowiska **Andrzej Kraszewski** zauważył, że jedną z przyczyn tak długiej realizacji ważnych inwestycji wodnych jest mechanizm negocjacyjny, który nie działa skutecznie. Nie można rozpocząć czy kontynuować budowy, dlatego że nie da się przekonać ludzi do opuszczenia terenów, które są przeznaczone pod zbiornik.

Minister – członek Rady Ministrów **Michał Boni** stwierdził, że rząd analizuje ustawę z 1997 r. i będzie też rozpatrywał projekty ustaw, które zgłaszają teraz posłowie. Być może w ciągu najbliższych tygodni, po pełnym oszacowaniu skutków powodzi, będzie można już przystąpić do przedstawienia całego pakietu różnych zmian – od rozwiązań instytucjonalnych, organizacyjnych, poprawiających zarządzanie w procesie kryzysowym, aż po regulacje, które będą bezpośrednio dotyczyły poszkodowanych osób i udzielania im pomocy. Nadrzędnym dla rządu celem jest to, żeby środki, jakie przeznacza się dla rodzin poszkodowanych, były adresowane jak najlepiej, na podstawie jasnych i przejrzystych kryteriów.

Minister poinformował, że – według oceny rządu – w wyniku powodzi mogło ucierpieć ok. 100 tys. gospodarstw. Zapowiedział ułatwienia w przeprowadzaniu przez poszkodowane gminy przetargów na roboty budowlane oraz uruchomienie preferencyjnych kredytów dla powodzian na odbudowę i remonty zniszczonych domów. Obecnie resort pracy przeznaczył już 90 mln zł na odbudowę zniszczonej przez wodę infrastruktury.

Sejm przyjął do wiadomości informację rządu.

SEJM PRZYJĄŁ

SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI PROKURATORII GENERALNEJ SKARBU PAŃSTWA W LATACH 2007-2009

Prokuratoria Generalna została utworzona ustawą z dnia 8 lipca 2005 r. Rozpoczynała działalność od podstaw, a więc pierwszy okres jej funkcjonowania przeznaczony był na zorganizowanie urzędu. Merytoryczną działalność Prokuratoria rozpoczęła dopiero 15 marca 2006 r. W marcu 2009 r. Sejm dokonał nowelizacji ustawy, rozszerzając kompetencję urzędu.

Obecnie do zadań Prokuratorii należy:

- zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym;
- zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi (w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe, w sprawach o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym oraz o stwierdzenie zasiedzenia, jeżeli wartość przedmiotu sprawy przewyższa kwotę 1 mln zł);
- zastępstwo procesowe Skarbu Państwa we wszystkich postępowaniach przed sądami polubownymi, niezależnie od tego, czy miejsce postępowania przed sądem znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy też poza jej granicami lub nie jest oznaczone;
- wydawanie opinii prawnych na wniosek państwowych jednostek organizacyjnych;
- opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących praw lub interesów Skarbu Państwa, a także regulujących postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi.

Nadzór nad Prokuratorią Generalną sprawuje minister właściwy do spraw Skarbu Państwa. Jest on zobowiązany do składania corocznie Sejmowi, w terminie do 31 marca, sprawozdania z działalności Prokuratorii w poprzednim roku kalendarzowym. Sprawozdania dotyczące lat 2007-2009 przedstawił posłom podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa **Zdzisław Gawlik**.

Sprawozdania przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa Zdzisław Gawlik

Przedstawiciel resortu dobrze ocenił pracę urzędu. Stwierdził, że w należyty sposób realizuje on swoje ustawowe zadania. Jego zdaniem, taką opinię potwierdzają też stanowiska Komisji Skarbu Państwa. Dodał, że sprawozdania corocznie były przedkładane Izbie w ustawowym terminie. Na pozytywną ocenę efektów działalności Prokuratorii składają się trzy elementy: stosunek wygranych spraw do tych, których nie udało się pomyślnie przeprowadzić, liczba pracowników oraz zakres zadań urzędu.

Podkreślenia wymaga wysoka skuteczność Prokuratorii w zakresie zastępstwa procesowego. Przykładowo, do końca 2009 r. jej radcy prawni wygrali 1897 spraw skierowanych przeciwko Skarbowi Państwa. Przegrali tylko w 203 przypadkach. Sprawy z niepomyślnym rozstrzygnięciem dla Skarbu Państwa związane są przede wszystkim z roszczeniami reprywatyzacyjnymi oraz prowadzonymi z tytułu pozbawienia prawa na podstawie dekretu o nacjonalizacji gruntów warszawskich.

Wiceminister wyjaśnił, że Prokuratoria w zamierzeniach miała docelowo zatrudniać ok. 525 osób, w tym 350 prawników. Okazało się, że nie ma takiej konieczności. Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosił 145 etatów. Zatrudnionych jest 82 radców prawnych.

Zgodnie z ustawą Główny Urząd Prokuratorii Generalnej z siedzibą w Warszawie wykonuje aktualnie zadania i czynności Prokuratorii Generalnej na terenie całego kraju. Zdecydowana większość prowadzonych przez nią spraw toczy się przed sądami stołecznymi, więc nadal nie ma potrzeby powoływania oddziałów. Znaczne rozszerzenie zadań Prokuratorii w zakresie zastępstwa procesowego Skarbu Państwa, które nastąpiło w wyniku nowelizacji ustawy, nie spowodowało istotnego wzrostu zatrudnienia.

Prowadzenie przez Prokuratorię Generalną m.in. spraw arbitrażowych toczących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oznacza istotne oszczędności dla budżetu państwa, gdyż dotychczas

sprawy takie były w większości zlecane komercyjnym kancelariom prawnym.

Stanowisko Komisji Skarbu Państwa o przedłożonych Sejmowi sprawozdaniach przedstawił poseł **Tadeusz Arkit** (PO). Podkreślił, że ich analiza pokazuje ogrom zadań wykonywanych przez Prokuratorię Generalną oraz wysoką skuteczność w prowadzeniu niezwykle skomplikowanych postępowań. W latach 2007-2009 wpłynęło do niej przeszło 5800 spraw sądowych, na łączną kwotę ponad 30 mld zł. Liczba spraw prowadzonych przez Prokuratorię szybko wzrasta. W roku 2008 zarejestrowano 1466 nowych spraw, a w 2009 r. – 2636. Ponadto do Prokuratorii wpłynęło 346 wniosków o opinie prawne, a także 1683 wnioski o opinie dotyczące projektów aktów prawnych.

Prokuratoria wykonuje zastępstwo Skarbu Państwa we wszystkich sprawach przed sądami polubownymi, także prowadzonymi za granicą w językach obcych, najczęściej angielskim. Większość spraw arbitrażowych prowadzi samodzielnie.

Do końca 2009 r. w sprawach tych zostały prawomocnie oddalone roszczenia wobec Skarbu Państwa na kwotę prawie 7 mld zł, natomiast łączna kwota z tytułu spraw przegranych wyniosła jedynie ok. 150 mln zł. Oznacza to skuteczność przekraczającą 97%. W tym samym okresie Prokuratoria doprowadziła do zasądzenia na rzecz Skarbu Państwa ok. 180 mln zł oraz 26 mln euro.

Poseł poinformował, że omawiane sprawozdania z działalności Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa w latach 2007-2009 zostały jednogłośnie pozytywnie zaopiniowane przez Komisję.

W dyskusji wszystkie kluby dobrze oceniły działalność urzędu. Zgłoszono też pewne uwagi. Podkreślono m.in., że wynagrodzenia oferowane kandydatom na radców Prokuratorii nadal nie są konkurencyjne na rynku. Utrudnia to zatrudnianie osób z najwyższymi kwalifikacjami, niezbędnymi do wykonywania czynności procesowych w sprawach sądowych prowadzonych przez urząd. Zdaniem posłów, taka sytuacja nie sprzyja stabilności zatrudnienia, a w przyszłości wpłynie na pogarszający się poziom prowadzenia spraw.

Sejm przyjął sprawozdania z działalności Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa w latach 2007-2009.

RZĄD NA BIEŻĄCO INFORMUJE SEJM

O REALIZACJI ZNOWELIZOWANEJ USTAWY O PROKURATURZE

Przedstawiciel wnioskodawców poseł Wojciech Wilk (PO)

Odpowiedzi udzielił minister sprawiedliwości Krzysztof Kwiatkowski

W imieniu Klubu PO poseł **Wojciech Wilk** zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o przedstawienie informacji o realizacji obowiązków wynikających z wejścia w życie w dniu 31 marca 2010 r. nowelizacji ustawy o prokuraturze. Od tej chwili poniechano hierarchicznego podporządkowania prokuratury Ministrowi Sprawiedliwości.

Minister sprawiedliwości **Krzysztof Kwiatkowski** poinformował, że nowe regulacje dają prokuratorom prowadzącym postępowania pełną niezależność, a jednocześnie utrzymują właściwy zakres przeprowadzanych przez nich kontroli. Wskazał, że od 31 marca br. obowiązują rozporządzenia określające siedziby i obszary właściwości dla 200 prokuratur rejonowych, okręgowych i apelacyjnych. Minister sprawiedliwości przekazał też środki budżetowe i składniki majątkowe niezbędne do ich funkcjonowania oraz środki na wzrost wynagrodzeń prokuratorów (w 2010 r. o 4,4%). Budżet prokuratury na rok 2010 jest o 5,3% większy od przyjętego w 2009 r. K. Kwiatkowski podkreślił, że nie zostały zlikwidowane żadne jednostki prokuratury.

W opinii ministra, współpraca między nim a Prokuratorem Generalnym powinna być rozumiana przede wszystkim jako kształtowanie polityki karnej, związanej z podejmowaniem inicjatyw legislacyjnych, zwłaszcza w obszarze zwalczania przestępczości. „Zrobię ze swojej strony wszystko, żeby była ona jak najlepsza. Oczywiście nie czuję się zwolniony z inicjatyw legislacyjnych w zakresie prawa karnego: materialnego, procesowego oraz wykonawczego z uwagi na to, że Prokurator Generalny nie ma takich możliwości" – dodał. Wskazał, że równolegle z pracami nad nowelizacją ustawy o prokuraturze przygotowywano zmiany kodeksów karnych. Obecnie resort prowadzi prace nad regulacjami umożliwiającymi m.in. wprowadzenie aresztu domowego, co pozwoli ograniczyć tymczasowe aresztowania do sytuacji, kiedy – aby zapobiec matactwu – zastosowanie izolacji jest niezbędne. W celu efektywniejszej kontroli zachowania prawomocnie skazanych za najcięższe przestępstwa seksualne projekt przewiduje środki zabezpieczające wobec sprawców zbrodni zgwałcenia pedofilskiego i kazirodczego, popełnionych w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych. „Prace te będą szczegółowo konsultowane z Prokuratorem Generalnym" – zapowiedział minister. Pozytywnie ocenił projekt PO, proponujący wprowadzenie przepisu umocowującego prokuraturę w Konstytucji RP.

Szef resortu sprawiedliwości odniósł się ponadto m.in. do problemów dotyczących przechodzenia w stan spoczynku sędziów i prokuratorów oraz przyszłości Krajowej Szkoły Sądownictwa. „Jesteśmy w szczególnym momencie, a półtora miesiąca funkcjonowania nowelizacji nie uprawnia nas do wysuwania ostatecznych wniosków i opinii. Dopiero za jakiś czas będziemy mogli z pełnym przekonaniem odpowiedzieć, czy model, który przyjęliśmy, sprawdził się w praktyce" – podkreślił K. Kwiatkowski.

Odpowiadając na jedno z pytań, szef resortu sprawiedliwości przyznał, że uregulowania wymaga kwestia terminu udzielania posłom odpowiedzi przez Prokuratora Generalnego. Do tej pory nie było przepisów sankcjonujących ich brak.

NA 67. POSIEDZENIU SEJMU W DNIACH 19-21 MAJA 2010 R. SEJM PONADTO:

UCHWALIŁ USTAWĘ o ratyfikacji Poprawki do Umowy o Międzynarodowym Funduszu Walutowym dotyczącej wzmocnienia głosu i uczestnictwa w Międzynarodowym Funduszu Walutowym, przyjętej przez Radę Gubernatorów Międzynarodowego Funduszu Walutowego Rezolucją Nr 63-2 w dniu 28 kwietnia 2008 r., oraz Poprawki do Umowy o Międzynarodowym Funduszu Walutowym dotyczącej rozszerzenia działalności inwestycyjnej Międzynarodowego Funduszu Walutowego, przyjętej przez Radę Gubernatorów Międzynarodowego Funduszu Walutowego Rezolucją Nr 63-3 w dniu 5 maja 2008 r.

ROZPATRZYŁ STANOWISKA SENATU W SPRAWIE USTAW

- o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy o Policji, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego;
- o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- o wyrobach medycznych;
- o zmianie ustawy o Funduszu Kolejowym oraz ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe";
- o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw;
- o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności;
- o zmianie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

PODJĄŁ UCHWAŁY

- w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych;
- w sprawie wyboru nowego składu osobowego Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

SKIEROWAŁ PONOWNIE DO KOMISJI

- rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz ustawy – Kodeks karny;
- rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym;
- rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze.

ODRZUCIŁ W DRUGIM CZYTANIU poselski projekt uchwały w sprawie podjęcia przez Radę Ministrów działań zmierzających do wprowadzenia naziemnej telewizji cyfrowej w Polsce.

ŚLUBOWANIA POSELSKIE ZŁOŻYLI:

Jacek Kowalik, Marian Starownik, Anna Śliwińska.

SPOTKANIE POLSKICH I ROSYJSKICH PARLAMENTARZYSTÓW

Komisja Spraw Zagranicznych Sejmu RP spotkała się w dniu 27 maja br. z delegacją **Komitetu do Spraw Międzynarodowych Dumy Federacji Rosyjskiej** z przewodniczącym Konstantinem Kosaczowem na czele.

Otwierając wspólne obrady, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych, poseł Andrzej Halicki (PO) podkreślił, że jest to pierwsze tego typu spotkanie polskich i rosyjskich parlamentarzystów. Wyraził podziękowanie dla narodu rosyjskiego „za bardzo szybką i ludzką" reakcję na katastrofę smoleńską, a władzom rosyjskim „za współpracę i otwartość" w kwestiach, które wymagają wyjaśnienia. Wskazał również na pomoc rosyjską w związku z powodzią w Polsce. Podkreślił, że choć według najnowszych badań dotyczących odbioru Rosji przez Polaków ponad 50% respondentów określiło polsko-rosyjskie relacje jako „ani dobre, ani złe", to należy zadbać, żeby były one przede wszystkim konkretne. „O ten konkret będziemy się upominać" – powiedział. Wyraził też nadzieję, że wspólne posiedzenia obu komisji będą odbywały się cyklicznie, a obecna debata zaowocuje określonymi działaniami.

Konstantin Kosaczow zwrócił natomiast uwagę, że obecny okres jest niezwykle ważny dla Polski ze względu na zbliżające się wybory prezydenckie. „Wszyscy pamiętamy, co w rzeczywistości doprowadziło do tych przyśpieszonych wyborów" – mówił K. Kosaczow. Dodał, że po tragedii pod Smoleńskiem Rosjanie masowo okazywali solidarność i współczucie wobec narodu polskiego. Zaznaczył, że poczuwają się oni do odpowiedzialności, ponieważ do tragedii doszło na terytorium Rosji.

Mówiąc o stosunkach polsko-rosyjskich, gość przyznał, że Polska była przez wiele lat niedoceniana w Rosji. Celem wizyty delegacji Dumy jest poprawa tego stanu. „Przyjechaliśmy, by upadł mur braku zaufania między nami" – powiedział. Uznał, że należy zastanowić się nad aktywami i pasywami w relacjach polsko-rosyjskich. Ocenił, że aktywami są stosunki gospodarcze i wzajemna pomoc. Do pasywów zaliczył kwestie bezpieczeństwa i kontroli nad zbrojeniami.

Konstantin Kosaczow przyznał, że Rosjanie nie do końca zdawali sobie sprawę ze znaczenia, jakie dla Polaków mają problemy związane ze wspólną historią. W tym kontekście wskazał na sprawę Katynia, pakt Ribbentrop-Mołotow, wydarzenia z 17 września 1939 r., Powstanie Warszawskie oraz okres powojenny. Zwrócił uwagę, że te fakty historyczne wymagają dodatkowego omówienia, aby można było dojść do wspólnych ocen, pozwalających na ich rzeczywiste zamknięcie. Przypomniał, że w polskiej ziemi spoczywa ok. 600 tys. żołnierzy radzieckich. Podziękował za ochronę miejsc ich spoczynku.

W ocenie przewodniczącego Komitetu, wiele problemów w stosunkach dwustronnych związanych jest z kłopotami we wzajemnym zrozumieniu. Jego zdaniem, w naszym kraju pokutuje niekiedy przekonanie, że Rosja chciałaby, aby kraje sąsiedzkie, w tym Polska, znajdowały się nadal w jej strefie wpływów. Polska w swojej historii i teraźniejszości udowodniła jednak – podkreślił – że jest samodzielną siłą, którą nikt z zewnątrz nie może kierować.

Wspólne posiedzenie obu komisji zostało podzielone na pięć sesji. Ich obrady obejmowały następujące tematy:

- **Stosunki polsko-rosyjskie – rozwiązywanie problemów historycznych w celu promocji wzajemnego zrozumienia i dobrosąsiedzkich relacji.** Podczas tej sesji mówiono m.in. o pracach Polsko-Rosyjskiej Grupy do Spraw Trudnych. Przypomniano, że w maju 2009 r. członkowie Grupy w liście skierowanym do premierów Polski i Rosji poinformowali, że w sprawie Katynia wyczerpano już wszystkie możliwości i zaproponowali powołanie stałego ośrodka, którego zadaniem, w ramach zinstytucjonalizowanego dialogu, byłoby m.in. doprowadzenie do rehabilitacji moralno-politycznej ofiar zbrodni, a także promowanie tolerancji i porozumienia między społeczeństwami obu krajów. W debacie zwrócono uwagę, że trzeba postarać się, by padł mur braku zaufania między Polską a Rosją i skierować się ku przyszłości.
- **Relacje ekonomiczne.** Dyskutowano o tym, w jaki sposób przezwyciężyć konsekwencje kryzysu ekonomicznego, a jednocześnie zapewnić rozwój różnorodnych form kontaktów gospodarczych i handlowych. Zwrócono uwagę na – spowodowany kryzysem – gwałtowny spadek wymiany handlowej (o 40%) pomiędzy Polską i Rosją w 2009 r., choć w tym roku prognozowany jest wzrost obrotów. Podkreślono konieczność otwarcia obu krajów na podejmowanie wspólnych inwestycji, wsparcie współpracy małych i średnich przedsiębiorstw, a także rozwój kontaktów na poziomie euroregionów. W dyskusji poruszono także kwestię współpracy w obszarze energetyki oraz badawczo-rozwojowej. Strona rosyjska starała się przekonać, że budowa gazociągu Nord Stream, omijającego Polskę, służy umocnieniu bezpieczeństwa energetycznego Europy. Posłowie zaproponowali wysłanie listu do partnerów w UE, który dotyczyłby rozważenia możliwości wprowadzenia zasad małego ruchu granicznego między Polską a Obwodem Kaliningradzkim.
- **Pomoc humanitarna i współpraca kulturalna.** Zwrócono uwagę na konieczność rozwiązań systemowych w obszarze współpracy kulturalnej. Poruszono m.in. kwestie wymiany młodzieży, stypendiów dla studentów, uzgadniania treści podręczników szkolnych oraz zwrotu dóbr kultury.
- **Polska i Rosja w umacnianiu bezpieczeństwa w Europie.** W tej części dyskusji ujawniły się różnice zdań w odniesieniu do kwestii roli NATO w Europie i świecie. Strona rosyjska wyrażała obawy w związku z obecnością na terytorium Polski amerykańskiej baterii rakiet Patriot, podkreślając, że jest to traktowane jako gest polityczny, który nie rozwiąże problemów we wzajemnych relacjach, ale je utrudni. Posłowie z Komisji Spraw Zagranicznych wskazywali, że rozmieszczenie rakiet ma wyłącznie charakter obronny i jest związane z realizacją budowy szerszego programu zapewnienia globalnego bezpieczeństwa. Zwrócono uwagę na fakt, że brak zaufania w kwestiach bezpieczeństwa ciągle blokuje realizację wspólnych przedsięwzięć. Polscy i rosyjscy parlamentarzyści uznali, że kolejne wspólne posiedzenie obu komisji powinno być w głównej mierze poświęcone temu zagadnieniu.
- **Współpraca polsko-rosyjska w rozwiązywaniu regionalnych i globalnych problemów międzynarodowych.** W trakcie sesji poruszono m.in. problem zwalczania terroryzmu, rozmawiano o sytuacji w Afganistanie i na Kaukazie. Zwrócono też uwagę na kwestie piractwa i terroryzmu morskiego oraz handlu ludźmi i narkotykami.

Obie strony wyraziły zadowolenie z przebiegu debaty, gdyż – jak podkreślono – zostało omówionych wiele bardzo trudnych tematów w atmosferze wzajemnego zrozumienia. Konstantin Kosaczow zaprosił parlamentarzystów na następne posiedzenie, które najprawdopodobniej odbędzie się jesienią w Moskwie lub Kaliningradzie i poświęcone będzie głównie sprawom bezpieczeństwa w Europie i na świecie. Porozumiano się także w sprawie utworzenia parlamentarnej „gorącej linii", służącej bieżącemu rozwiązywaniu problemów współpracy gospodarczo-handlowej.

ZMIANY DEMOGRAFICZNE W POLSCE I ICH KONSEKWENCJE DLA POLITYKI SPOŁECZNEJ

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny na posiedzeniu w dniu 18 maja br. zapoznała się z informacją na temat zmian demograficznych w Polsce oraz ich konsekwencji dla polityki społecznej.

Informację przedstawiły: prof. Janina Jóźwiak, prof. Irena Kotowska, dr Anna Matysiak oraz dr Agnieszka Chłoń-Domińczak z Instytutu Polityki Społecznej i Demografii Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Wynika z niej, że współczynnik dzietności w Europie utrzymuje się na poziomie niegwarantującym zastępowalność pokoleń. Prelegentki podkreśliły, że współczynnik dzietności w naszym kraju jest dużo niższy niż powszechnie uznawany za bezpieczne minimum. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, liczba urodzeń w Polsce zaczęła spadać pod koniec lat 90. W 1997 r. wyniosła 415 166, w 1998 r. – 398 103, w 1999 r. – 384 379, w 2003 – 352 785. Od 2005 r. wzrasta liczba urodzeń (w 2006 r. – 376 035, w 2008 – 416 437), jednak sytuacja demograficzna w naszym kraju nadal budzi poważny niepokój. Polskie społeczeństwo wpada w tzw. pułapkę niskiej dzietności. Mniejsza liczba urodzeń zagraża systemowi emerytalnemu, a to z kolei będzie miało niekorzystny wpływ na sytuację gospodarczą.

Sytuacja demograficzna w kraju nie jest zagrożona, gdy w prostej zastępowalności pokoleń na jedną kobietę przypada statystycznie co najmniej dwoje dzieci. W Polsce wskaźnik ten wynosi 1,5. Długookresowym celem polityki sprzyjającej rodzinie powinno być utrzymanie tego wskaźnika na poziomie nie mniejszym niż 1,6.

Według prognoz przygotowanych przez Główny Urząd Statystyczny, do 2035 r. drastycznie zmienią się w Polsce dotychczasowe proporcje pomiędzy poszczególnymi grupami wiekowymi. W 2035 r. w porównaniu z 2007 r. będzie o ⅓ mniej osób w wieku 18-24 lat, o ¼ mniej dzieci i młodzieży do 17. roku życia oraz osób w wieku 25-44 lat, a 10% więcej osób w wieku 45-64 lat, niemal o połowę więcej osób w wieku 65-79 lat i ponaddwukrotnie więcej osób w wieku 80 lat i powyżej.

Zdaniem wiceprezesa GUS Janusza Witkowskiego, proces starzenia się społeczeństwa polskiego w najbliższych latach osiągnie ogromną dynamikę, jakiej nie obserwowaliśmy we wcześniejszym okresie. Według prognoz GUS, w 2035 r. blisko 9,7 mln osób będzie w wieku poprodukcyjnym. W ciągu kilku następnych dekad może dojść do gruntownego przeobrażenia sytuacji na polskim rynku pracy, na którym z czasem zacznie być odczuwany niedobór pracowników, zwłaszcza młodszych grup wiekowych.

W tej sytuacji wyzwaniem dla państwa jest jak najszybsze podjęcie stosownych i trudnych działań z zakresu polityki społecznej, edukacji i zmian na rynku pracy. Należy opracować nowe sposoby wspierania rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych form pomocy rodzinom z małymi dziećmi, takich jak np. uelastycznienie godzin pracy dla matek, czy też zwiększenie dostępności przedszkoli i innych form opieki nad dziećmi. Z badań wynika, że w krajach, w których są rozbudowane instytucje opieki nad dziećmi, a także ułatwienia dla rodziców, np. elastyczne systemy urlopów wychowawczych, rodzi się więcej dzieci. Na decyzje prokreacyjne polskich kobiet znaczny wpływ mają obawy o pozycję zawodową, a także słabe zabezpieczenie społeczne, polegające na niewielkiej liczbie żłobków i przedszkoli. W Polsce tylko nieliczna grupa dzieci objęta jest opieką w żłobkach i przedszkolach, tymczasem np. we Francji do przedszkoli uczęszcza 60% dzieci.

Do innych zadań polityki społecznej związanych z sytuacją demograficzną należy m.in. utrzymanie aktywności osób po 45. roku życia, inwestowanie w umiejętności pracowników, służące zwiększeniu produktywności pracy, wydłużenie wieku przechodzenia na emeryturę, zbudowanie systemu opieki długookresowej, wspomagającej osoby po 80. roku życia.

W dyskusji posłowie wskazali m.in. na pilną potrzebę podjęcia w Sejmie systemowych prac nad tymi zagadnieniami.

STRATEGIA EUROPA 2020

Komisje: do Spraw Unii Europejskiej oraz **Finansów Publicznych** na posiedzeniu w dniu 19 maja br. wysłuchały informacji na temat dziesięcioletniej strategii gospodarczej Unii Europejskiej – Europa 2020. Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Grażyna Henclewska zwróciła uwagę, że zaproponowana przez Komisję Europejską strategia ma stać się nowym, długofalowym programem społeczno-gospodarczym Unii, który zastąpi obowiązującą od 2000 r., zmodyfikowaną pięć lat później, Strategię Lizbońską. Komisja Europejska podkreśla potrzebę wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform umożliwiających podjęcie wyzwań związanych z globalizacją, starzeniem się społeczeństw czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych. Nowa strategia wyznacza trzy priorytety: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach, promowanie gospodarki zrównoważonej – efektywniej wykorzystującej zasoby, bardziej ekologicznej, a zarazem konkurencyjnej, budowanie gospodarki charakteryzującej się wysokim zatrudnieniem oraz spójnością ekonomiczną, społeczną i terytorialną.

Komisja Europejska zaproponowała dodatkowo określenie sześciu nadrzędnych celów dla wszystkich państw członkowskich UE – wskaźnik zatrudnienia osób w wieku od 20 do 64 lat na poziomie 75%, przeznaczanie 3% unijnego PKB na inwestycje w badania i rozwój, 20-procentowa redukcja emisji dwutlenku węgla i oszczędność energii, uzgodniona w pakiecie klimatyczno-energetycznym, ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10% oraz wzrost do co najmniej 40% liczby osób z młodego pokolenia posiadających wyższe wykształcenie, zmniejszenie o 20 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem.

Strategia Europa 2020 będzie tematem szczytu europejskiego pod koniec czerwca br. Do jesieni 2010 r. państwa członkowskie mają przedstawić narodowe plany jej realizacji.

Wiceminister zaznaczyła, że wiele obecnie prowadzonych w naszym kraju zadań w ramach programów unijnych może być kontynuowanych w ramach strategii Europa 2020. Zapewniła, że nowy plan nie oznacza rezygnacji z obecnie realizowanych programów pomocowych. Podkreśliła, że polityka spójności, która była kluczowym narzędziem realizacji celów odnowionej w 2005 r. Strategii Lizbońskiej, powinna być kontynuowana i wzmacniana. Zwróciła uwagę na potrzebę dalszego wsparcia dla rolnictwa i obszarów wiejskich.

W dyskusji poruszono m.in. kwestie wpływu nowej strategii na kształt budżetu Unii Europejskiej i wspólnych polityk unijnych: energetycznej, zewnętrznej i bezpieczeństwa, oraz na przeciwdziałanie kryzysowi demograficznemu w Europie.

Informacje o pracach wszystkich komisji oraz biuletyny z ich posiedzeń dostępne są na stronie internetowej Sejmu www.sejm.gov.pl

POSIEDZENIE PREZYDIÓW PARLAMENTÓW PAŃSTW TRÓJKĄTA WEIMARSKIEGO

W dniach 28-29 maja 2010 r. marszałek Sejmu **Bronisław Komorowski**, przewodniczący Niemieckiego Bundestagu **Norbert Lammert** oraz przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Republiki Francuskiej **Bernard Accoyer** wzięli udział w trójstronnym posiedzeniu parlamentarnych prezydiów państw Trójkąta Weimarskiego, które odbyło się w Essen w Muzeum Zagłębia Ruhry. W skład polskiej delegacji weszli m.in.: wicemarszałek Stefan Niesiołowski, przewodniczący Komisji do Spraw Unii Europejskiej Stanisław Rakoczy, przewodniczący Polsko-Niemieckiej Grupy Parlamentarnej Jan Rzymełka oraz przewodniczący Polsko-Francuskiej Grupy Parlamentarnej Aleksander Chłopek.

W obradach uczestniczył także p.o. szefa Kancelarii Sejmu Lech Czapla.

Głównym tematem rozmów było pogłębienie współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego. Mówiono także m.in. o kryzysie finansowym, stabilizacji euro, a także europejskiej polityce bezpieczeństwa i obrony.

Po spotkaniu, na wspólnej konferencji prasowej marszałek Bronisław Komorowski podkreślił, że należy poszerzyć współpracę w ramach Trójkąta Weimarskiego także o spotkania prezydiów trzech parlamentów. „Jestem pewien, że Trójkąt Weimarski, również w obszarze parlamentarnym, a także ministrów spraw zagranicznych i głów państw, będzie ważnym mechanizmem dla Unii Europejskiej, tak jak jest ważnym dla polskiej pozycji w ramach UE i współpracy naszego kraju z Niemcami i Francją" – powiedział. Dodał, że zintensyfikowanie tej formy współpracy jest zgodne z zapisami Traktatu z Lizbony, który nakłada na parlamenty nowe zadania.

Przewodniczący Bundestagu Norbert Lammert zaznaczył, że rozmowy dotyczyły też koordynacji działań związanych ze stabilizacją euro i nową perspektywą budżetową UE na lata 2014-2020. Wyraził zadowolenie, że współpraca Polski, Niemiec i Francji będzie kontynuowana zarówno w wymiarze dwustronnym, jak i trójstronnym, a także na poziomie komisji parlamentarnych.

Przewodniczący francuskiego Zgromadzenia Narodowego Bernard Accoyer opowiedział się za przyjęciem w krajach UE wspólnych zasad gospodarki finansowej, co poprawiłoby skuteczność w zwalczaniu spekulacji i wprowadzało wspólne reguły dobrego zarządzania budżetami w krajach UE. „Wspólnie postanowiliśmy wyjść z kryzysu i będzie to nowy rozdział integracji europejskiej" – zaznaczył.

Ustalono, że kolejne spotkanie prezydiów parlamentów Polski, Niemiec i Francji odbędzie się w Polsce.

Uczestnicy trójstronnego spotkania w Essen przyjęli:

Wspólne oświadczenie w sprawie pogłębienia współpracy parlamentów Polski, Francji i Niemiec.

I. Zjednoczenie Europy ma na celu „coraz ściślejszy związek między narodami Europy": to sformułowanie założycieli Wspólnoty Europejskiej zostało powtórzone również w Preambule Traktatu z Lizbony. Dlatego też integracja europejska nie może być jedynie dziełem rządów, lecz musi być popierana i współtworzona przez narody Europy, które uczestniczą w tym procesie za pośrednictwem Parlamentu Europejskiego oraz swoich parlamentów narodowych. Z radością przyjmujemy fakt, że Traktat wzmocnił prawa Parlamentu Europejskiego oraz podkreślił odpowiedzialność parlamentów narodowych na płaszczyźnie europejskiej. Tę odpowiedzialność chcemy w przyszłości wziąć na siebie również w ramach Trójkąta Weimarskiego, utworzonego przez Polskę, Francję i Niemcy po przezwyciężeniu przed 20 laty podziału Europy, przyczyniając się w ten sposób wspólnie do coraz ściślejszego związku między narodami Europy. Jesteśmy przekonani, że konieczna i pożądana współpraca rządów oraz parlamentów w Unii Europejskiej wymaga szczególnie ścisłej i stałej współpra-

cy krajów sąsiadujących i że po przezwyciężeniu podziału Europy współpraca między Francją, Niemcami i Polską w celu pogłębiania integracji europejskiej ma znaczenie wzorcowe. Cieszymy się, że możemy budować na ukształtowanej i utrwalonej przez długie lata tradycji współpracy między naszymi parlamentami.

II. W przyszłości będziemy spotykać się regularnie, aby w świetle wyzwań Traktatu z Lizbony stworzyć forum dla stałej i intensywnej wymiany opinii na temat rozwoju Unii Europejskiej oraz wkładu parlamentów w ten proces. Nasze szczególne zainteresowanie kierujemy przy tym w stronę kwestii stosunku Unii do swoich obywateli oraz relacji z sąsiadami.

Intensyfikacja współpracy komisji

1. Ze wspólnego działania naszych parlamentów powinna rozwinąć się również współpraca między naszymi komisjami. W ostatnim czasie komisje do spraw Unii Europejskiej Zgromadzenia Narodowego, Sejmu i Niemieckiego Bundestagu uzgodniły podjęcie ściślejszej współpracy. Dążymy do tego, aby również komisje specjalistyczne naszych parlamentów wymieniały się między sobą poglądami na temat strategicznie ważnych projektów Komisji Europejskiej i przygotowywały wspólne stanowisko wobec organów UE.

Uczestnictwo sprawozdawców Parlamentu Europejskiego

2. Dlatego też nasze parlamenty dążą również do ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim. Do współpracy między naszymi komisjami należy włączyć posłów do Parlamentu Europejskiego. Dobrą okazją do tego byłyby w szczególności wspólne posiedzenia posłów naszych parlamentów narodowych oraz sprawozdawców Parlamentu Europejskiego.

Ścisła współpraca przy kontroli przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności

3. Korzystając z prawa parlamentów narodowych do kontroli przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności przy projektach aktów prawodawczych Komisji zgodnie z Protokołem nr 2 Traktatu z Lizbony, będziemy na płaszczyźnie parlamentarnej i administracyjnej odpowiednio wcześnie wymieniać się między sobą informacjami na temat ewentualnych wątpliwości odnośnie przestrzegania zasady pomocniczości.

Jednocześnie zamierzamy zaangażować się na rzecz wspólnego porozumienia wszystkich parlamentów narodowych w kwestii kontroli przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności.

Biura w Brukseli

4. Specjalistyczne służby administracji parlamentarnych będą współpracowały ze sobą w zakresie wzajemnego przekazywania sobie dobrych doświadczeń dot. organizacji i procedur przy zajmowaniu się projektami UE. Służy temu również wymiana doświadczeń między pracownikami naszych administracji.

Ponadto uzgodniona zostaje ścisła współpraca między przedstawicielami trzech parlamentów w Brukseli.

Rozszerzenie współpracy w ramach IPEX

5. Zamierzamy rozbudować IPEX, tak aby stała się ona sprawnie działającym środkiem komunikacji i informacji na potrzeby wymiany informacji dot. UE między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim oraz środkiem współpracy międzyparlamentarnej. W tym celu odpowiednio wcześnie wymieniane będą informacje na temat projektów decyzji dotyczących spraw UE, nad którymi w danej chwili się obraduje.

IPEX powinna nie tylko dostarczać parlamentom narodowym cennych informacji, ale również przybliżać obywatelom naszych państw politykę europejską i rolę, jaką odgrywają w niej parlamenty narodowe. W tym sensie staramy się o rozszerzoną ofertę informacyjną, którą zamierzamy wspólnie opracować.

III. Z intensywnej współpracy Zgromadzenia Narodowego, Sejmu i Niemieckiego Bundestagu powinny również korzystać pozostałe parlamenty narodowe, tak aby wzmocnić ideę europejską i demokratyczną legitymację działania Unii Europejskiej.

WIZYTA SIERGIEJA MIRONOWA

Marszałek Sejmu **Bronisław Komorowski** spotkał się 17 maja br. z przewodniczącym Rady Federacji, izby wyższej rosyjskiego parlamentu **Siergiejem Mironowem** i towarzyszącą mu delegacją.

Siergiej Mironow wyraził satysfakcję z powodu udziału Bronisława Komorowskiego, a także żołnierzy Wojska Polskiego w moskiewskich uroczystościach z okazji 65. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Wystąpił z prośbą o wyrażenie zgody na udekorowanie rosyjskimi odznaczeniami 4000 polskich kombatantów – żołnierzy Wojska Polskiego.

Marszałek podkreślił znaczenie, jakie dla budowania dobrych relacji polsko-rosyjskich ma ujawnienie pełnej prawdy o zbrodni katyńskiej.

Następnego dnia delegacja rosyjska wzięła udział w II Forum Regionów Polski i Rosji, zorganizowanym w Senacie pod patronatem marszałka Bogdana Borusewicza.

W przyjętej deklaracji przedstawiciele Senatu RP, Rady Federacji, rosyjskich regionów i polskich samorządów zobowiązali się do kontynuowania współpracy regionalnej, promowania przedsięwzięć w dziedzinie nauki, kultury i sportu. Uczestnicy Forum opowiedzieli się m.in. za kształtowaniem nowych kierunków współpracy między województwami Rzeczypospolitej Polskiej a regionami Federacji Rosyjskiej, a także umacnianiem instytucji demokracji i aktywności obywatelskiej poprzez dzielenie się doświadczeniami władz lokalnych i samorządu terytorialnego obu krajów.

SPOTKANIE Z PREZYDENTEM ESTONII

W dniu 20 maja br. wykonujący obowiązki Prezydenta RP marszałek Sejmu **Bronisław Komorowski** spotkał się z przebywającym z wizytą w Polsce prezydentem Republiki Estońskiej **Toomasem Hendrikiem Ilvesem**. Tematyka rozmów koncentrowała się głównie na relacjach dwustronnych oraz współpracy w ramach Unii Europejskiej.

Prezydent T.H. Ilves podkreślił, że z uwagi na polsko-estońską wspólnotę interesów dla jego kraju ważna jest silna pozycja Polski w UE. Rozmówcy zgodzili się, że najistotniejsze kierunki działań Unii powinny dotyczyć stworzenia skutecznych rozwiązań w zakresie wspólnej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i energetyki. Marszałek B. Komorowski zaznaczył, że w tych obszarach Polska zamierza odegrać ważną rolę, dlatego m.in. podejmuje prace na rzecz pogłębienia integracji Polski, Niemiec i Francji w ramach Trójkąta Weimarskiego.

Dyskutowano także na temat stosunków z Rosją. Marszałek zaznaczył, że Polska pragnie poprawy relacji z Federacją Rosyjską, ale nie oznacza to rezygnacji z polskich interesów czy też zmiany naszej polityki wobec krajów bałtyckich. Podkreślił, że strona polska pozytywnie ocenia działania zmierzające do ukazania przez Rosję prawdy o najnowszej historii.

Prezydent Estonii zwrócił uwagę na znaczenie współpracy energetycznej, deklarując gotowość jego kraju do dzielenia się doświadczeniami z zakresu pozyskiwania energii z łupków bitumicznych. Nawiązując do kryzysu gospodarczo-finansowego, zauważył konieczność przestrzegania ustalonych wcześniej zasad unijnej polityki budżetowej, zarówno przez małe, jak i duże kraje UE.

Marszałek pogratulował T.H. Ilvesowi przyznania doktoratu Honoris Causa KUL. Podziękował także za udział estońskich ratowników przy usuwaniu skutków powodzi w Polsce.

ROZMOWA BRONISŁAWA KOMOROWSKIEGO Z CATHERINE ASHTON

Głównym tematem rozmowy marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego z wysokim przedstawicielem Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton, która odbyła się 31 maja br., była kwestia budowy Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ).

Szefowa unijnej dyplomacji stwierdziła, że powołanie do życia ESDZ ma priorytetowy charakter. Przypomniała, iż projekt ten znajduje się obecnie na etapie konsultacji w Parlamencie Europejskim. W czerwcu mają ruszyć przesłuchania kandydatów na szefów unijnych delegacji i na wysokie stanowiska w centrali unijnej dyplomacji w Brukseli, a jeszcze przed wakacjami C. Ashton przedstawi nominacje dla 30 ambasadorów.

Marszałek podkreślił, że ESDZ może odegrać kluczową rolę w poprawie spójności i zwiększeniu skuteczności działań zewnętrznych UE. Jednocześnie zaznaczył, że ważne jest geograficzne rozmieszczenie ESDZ, które może przyczynić się do pogłębienia wzajemnego zrozumienia oraz wzmocnienia współpracy wewnątrz Unii. Wskazał, że Polska, która jest zaangażowana w politykę wschodnią, może podzielić się wiedzą i doświadczeniami w zakresie relacji z pozostałymi sąsiadami wschodnimi UE, opierając się na inicjatywie Partnerstwa Wschodniego.

Catherine Ashton zapewniła, że niebawem zostanie podpisane porozumienie, które uwzględnia wszystkie niezbędne kwestie, w tym dotyczące dystrybucji geograficznej przyszłej ESDZ. Szefowa unijnej dyplomacji złożyła również na ręce marszałka oraz całego narodu polskiego kondolencje w związku z katastrofą pod Smoleńskiem. Wyraziła współczucie i zaproponowała wsparcie dla ofiar powodzi w Polsce. Zapewniła, że Komisja Europejska udzieli pomocy w walce ze skutkami tego żywiołu.

DELEGACJA POLSKO-ARMEŃSKIEJ GRUPY PARLAMENTARNEJ W ERYWANIU

Z oficjalną wizytą w Armenii, w dniach 12-15 maja br., przebywała delegacja Polsko-Armeńskiej Grupy Parlamentarnej. W jej skład wchodzili przedstawiciele Sejmu i Senatu RP – senatorowie: przewodniczący Grupy Łukasz Abgarowicz, wiceprzewodniczący Maciej Klima i Andrzej Grzyb, oraz posłowie: Zbigniew Chmielowiec i Jan Rzymełka.

W Erywaniu delegacja została przyjęta przez przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Republiki Armenii Hovika Abrahamiana. Odbyła również rozmowy z przewodniczącym Armeńsko-Polskiej Grupy Parlamentarnej Hrairem Karapetianem i jej członkami, a także z przewodniczącymi komisji Zgromadzenia: Spraw Zagranicznych – Armenem Rustamianem, oraz do spraw Integracji Europejskiej – Nairą Zohrabian. Delegacja spotkała się ponadto z wiceminister spraw zagranicznych – Karine Kazinian. Polscy parlamentarzyści zostali również przyjęci przez zwierzchnika Ormiańskiego Kościoła Apostolskiego, Jego Świątobliwość Katolikosa Wszystkich Ormian Garegina II. Rozmówcy złożyli na ręce przewodniczącego Grupy kondolencje z powodu śmierci osób, które zginęły w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem. Podczas spotkania z przewodniczącym Zgromadzenia Narodowego Hovikiem Abrahamianem senator Ł. Abgarowicz podziękował za jego przybycie na pogrzeb prezydenta Lecha Kaczyńskiego do Krakowa mimo trudnych warunków pogodowych.

Tematem rozmów była m.in. kwestia rozwoju współpracy polsko-armeńskiej na różnych płaszczyznach, w tym międzyparlamentarnej. Obie strony opowiedziały się za zintensyfikowaniem kontaktów pomiędzy przedsiębiorcami z obu państw i powołaniem dwustronnej komisji gospodarczej. Polscy parlamentarzyści zadeklarowali, że będą monitorować sprawę uruchomienia bezpośrednich połączeń lotniczych między Warszawą a Erywaniem.

Podczas spotkań zwrócono ponadto uwagę na problem normalizacji stosunków pomiędzy Armenią i Turcją, a także kwestię udziału Armenii w programie Partnerstwa Wschodniego. Członkowie Grupy zapowiedzieli, że Polska podczas swojego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej zamierza zintensyfikować działania w ramach Partnerstwa, m.in. chce stworzyć grupę państw – przyjaciół tego programu. Armeńscy parlamentarzyści podkreślali, że ich kraj chciałby zwiększyć zakres współpracy z instytucjami unijnymi. Poruszono również sprawę przygotowań Armenii do negocjacji umowy stowarzyszeniowej z UE. Inną omawianą kwestią było rozpoczęcie działalności przez Zgromadzenie Parlamentarne Euronest oraz wprowadzenie ułatwień wizowych dla obywateli Armenii.

Delegacja złożyła wieńce w miejscu upamiętniającym ofiary ludobójstwa Ormian przez Turków, a także w miejscu poświęconym pamięci ofiar ataku terrorystycznego z 27 października 1999 r. w parlamencie Republiki Armenii. Spotkała się również z ambasadorem RP w Erywaniu Zdzisławem Raczyńskim oraz pracownikami ambasady.

MARSZAŁEK SEJMU NA TERENACH OBJĘTYCH POWODZIĄ

W dniach **18-25 maja br.** marszałek Sejmu Bronisław Komorowski przebywał na terenach dotkniętych powodzią w województwach: śląskim, małopolskim, świętokrzyskim, kujawsko-pomorskim oraz mazowieckim.

18 maja udał się w okolice zbiornika retencyjnego Poraj na Warcie oraz w rejon Częstochowy, który znalazł się pod wodą, oraz wziął udział w posiedzeniu sztabu kryzysowego w tym mieście.

19 maja przebywał w miejscach zagrożonych powodzią w Szczucinie, w województwie małopolskim, oraz w elektrowni w Połańcu, w województwie świętokrzyskim. W Szczucinie, w którym doszło do przerwania wałów przy dopływie rzeki Breń do Wisły, marszałek zapowiedział, że wystąpi do rządu o przygotowanie „w trybie alarmowym" – lub uczyni to siłami Sejmu – projektu specjalnej ustawy, która ułatwi wykup gruntów pod inwestycje hydrologiczne. Wskazał, że konieczna jest też zmiana przepisów dotyczących planów zagospodarowania przestrzennego. „Polskie realia muszą się zmienić – powiedział. – Gminy w wielu przypadkach nie chcą dysponować takimi planami, gdyż wtedy można np. nie uwzględniać wskazówek czy przepisów związanych z bezpieczeństwem hydrologicznym". Dodał, że nowelizacja musi dotyczyć także przepisów, które uregulują kwestię dróg prowadzących do wałów przeciwpowodziowych. Marszałek zaznaczył, że prace nad tymi zmianami powinny przebiegać szybko. „Kiedy opada fala powodziowa, gdy mija także lęk przed powodzią, to rozmywa się problem zastosowania niekiedy bardzo niepopularnych, ale koniecznych, z punktu widzenia bezpieczeństwa, rozwiązań" – zauważył.

20 maja, na konferencji w Sejmie, marszałek zapowiedział, że sytuacja powodziowa w Polsce i propozycje zmian w prawie, dotyczące m.in. uproszczenia wykupu gruntów pod inwestycje hydrologiczne, będą przedmiotem obrad posiedzenia Rady Bezpieczeństwa Narodowego. „Sygnałem, że wykup gruntów nie odbywa się w stopniu wystarczającym, jest zbiornik w Raciborzu, który miał powstać po doświadczeniach powodzi w 1997 roku, a do tej pory nie został zrealizowany, głównie ze względu na opieszałość wielu rządów, które nie były w stanie przebić się przez regulacje ustawowe" – powiedział, uzasadniając konieczność zmian w obowiązującym prawie. Marszałek wyjaśnił, że chodzi o to, aby studia zagrożenia powodziowego, opracowywane przez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej i przesyłane do gmin, były uwzględniane przez samorządy, przede wszystkim te, które nie mają planów zagospodarowania przestrzennego.

21 maja w trakcie wizytacji zniszczonych przez powódź terenów w Kaniowie koło Bielska-Białej marszałek zapewnił mieszkańców, że podjęte działania pomocowe będą wszechstronne. Zapowiedział m.in. stworzenie systemu preferencyjnych kredytów na odbudowę zniszczonych przez wodę obiektów. „Państwo polskie zaczyna liczyć straty pokrzywdzonych – mówił. – Liczymy też

pieniądze. Już uruchamiamy konkretne formy pomocy przez gminy. Będą uruchamiane systemy preferencyjnego kredytu, który powinien być dostępny dla ludzi rozpoczynających odbudowę domów". B. Komorowski odwiedził także polder Buków koło Raciborza, sztuczny zbiornik przeciwpowodziowy, który wchodzi w skład przyszłego zbiornika Racibórz Dolny i będzie głównym elementem systemu chroniącego przed powodzią m.in. Kędzierzyn-Koźle, Opole i Wrocław. Wysłuchał wyjaśnień przedstawicieli miejscowych sztabów kryzysowych o roli, jaką polder odegrał do tej pory w obronie Raciborza przed falą kulminacyjną na Odrze.

22 maja marszałek Sejmu wraz z premierem zapoznali się z sytuacją na tamie i zbiornika retencyjnego we Włocławku i uczestniczyli w posiedzeniu sztabu kryzysowego. Marszałek pytany, o działania Sejmu związane z powodzią, poinformował, że są deklaracje szefów partii opozycyjnych o pełnej współpracy przy rozwiązaniach ustawowych mających w przyszłości, w możliwie jak najdalej idącym stopniu, stworzyć warunki do ograniczenia skutków żywiołowych.

Tego dnia marszałek był także na wałach przeciwpowodziowych w Dziekanowie Nowym, w gminie Łomianki koło Warszawy. Podkreślił ogromny wysiłek władz lokalnych i samorządowych w przeciwdziałaniu powodzi.

23 maja, podczas wizyty w Kąkolewie na wystawie rolniczej marszałek przypomniał swoje poprzednie propozycje dotyczące ułatwień w wykupywaniu gruntów pod wały przeciwpowodziowe. Jego zdaniem, rząd powinien opracować wieloletni plan w tym zakresie, a Sejm uchwalić ustawę, która będzie pozwalała na jego finansowanie. „Ustawa regulowałaby poziom finansowania tych budowli co najmniej na poziomie 0,2-0,3% PKB. Powinny to być pieniądze z budżetu państwa, oprócz tych, które dostajemy na te cele z Unii Europejskiej" – zaznaczył.

25 maja marszałek przebywał na terenach objętych powodzią w województwie lubelskim – m.in. w miejscowości Szczekarków, na wałach przeciwpowodziowych w Kępie Gosteckiej, a także w Wilkowie, miasteczku niemal w całości zalanym przez wodę po przerwaniu wałów. W terenowym sztabie akcji przeciwpowodziowej podziękował wszystkim służbom za pomoc niesioną z ogromnym poświęceniem poszkodowanym. Poinformował, że będzie się starał uzyskać poparcie rządu dla planów wieloletnich inwestycji przeciwpowodziowych, w tym – jak zapowiadał wcześniej – dla ułatwień wykupu gruntów pod budowę urządzeń hydrotechnicznych.

FINAŁ MŁODZIEŻOWEJ AKCJI OBYWATELSKIEJ

Ogólnopolski finał Młodzieżowej Akcji Obywatelskiej „20 lat wspólnie", zorganizowanej pod patronatem Sejmu RP przez Centrum Edukacji Obywatelskiej oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej z udziałem ogólnopolskich i regionalnych organów samorządów terytorialnych, odbył się 26 maja br. w Sejmie. Wzięli w nim udział przedstawiciele sejmowych komisji: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, a także twórcy reformy samorządowej.

Akcję zorganizowano w ramach Roku Historii Najnowszej. Uczestniczące w niej zespoły uczniów, pracując pod opieką nauczycieli, przeprowadzały wywiady z członkami swoich rodzin oraz starszymi mieszkańcami na temat zmian, jakie zaszły w ich miejscowości dzięki działalności samorządu terytorialnego. Do konkursu przystąpiło ponad 1000 szkół, 1120 nauczycieli i 185 samorządów. W Sejmie uczniowie z całej Polski przedstawili 50 najciekawszych prezentacji, upamiętniających pierwsze wolne i demokratyczne wybory samorządowe w powojennej historii Polski. Na plakatach i fotografiach zaprezentowali rozwój infrastruktury swoich rodzinnych miejscowościach, m.in. zbudowane biblioteki, drogi i mosty czy oczyszczalnie ścieków. Można było także przeczytać wywiady z wójtami, radnymi lub prezydentami miast, którzy mówili o różnicach między czasami PRL a okresem po 1989 r.

„«20 lat wspólnie» to obywatelska akcja, dzięki której uczniowie mogli dowiedzieć się, co zależy od samorządu w ich gminach, powiatach i województwach" – przypomniała minister edukacji Katarzyna Hall. „Cieszę się, że tylu uczniów zmobilizowało się i zainteresowało działalnością i przeszłością samorządów" – mówiła, podkreślając, że dla dzieci i młodzieży to, co działo się w 1990 r., jest już zamierzchłą historią. Dyrektor Centrum Edukacji Obywatelskiej Jacek Strzemieczny wyjaśnił, że uczniowie starali się dociec, które władze samorządowe miały wpływ na dany sukces i na czym on polegał. „W ten sposób akcja zaangażowała uczniów w tworzenie lokalnego kapitału społecznego i pozwoliła wykształcić w nich strategicznie ważne dla Polski postawy obywatelskie" – ocenił.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES GOSPODARCZY

Podczas II Europejskiego Kongresu Gospodarczego, który rozpoczął się 31 maja br. w Katowicach, przedstawiciele rządu, Unii Europejskiej, szefowie firm, eksperci i naukowcy dyskutowali m.in. o wyzwaniach dla europejskiej gospodarki oraz najważniejszych warunkach dalszego rozwoju i konkurencyjności Unii.

„Chcemy, aby Polska była najlepszym miejscem do inwestowania w Europie. Staramy się, aby nasz kraj był przyjazny biznesowi" – powiedział w swoim wystąpieniu marszałek Sejmu Bronisław Komorowski, który patronował obradom. Jego zdaniem, firmom, które chcą u nas inwestować, optymizmu na pewno dodaje fakt, że Polska do niedawna była jedynym krajem w Europie, który skutecznie obronił się przed światowym kryzysem gospodarczym, utrzymując wzrost gospodarczy. Choć – jak zaznaczył – obecnie także inne państwa europejskie, np. Słowacja, są w stanie przezwyciężać negatywną koniunkturę, to należy zwrócić uwagę, że Polska w II kwartale bieżącego roku przekroczyła 3% wzrostu gospodarczego – a więc jest lepiej, niż wynikało to z najśmielszych nawet prognoz.

Marszałek poinformował, że – w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego – w I kwartale 2010 r. eksport Polski wzrósł o 24%. „To jest zasługa nie tylko obecnego rządu, ale także tych wszystkich, którzy mieli kiedyś odwagę modernizować Polskę, odważnie zmieniać reguły polskiej gospodarki. To jest premia za odwagę, którą wykazaliśmy jako naród i jako społeczeństwo, to premia za odważne reformy lat 90." – podkreślił. Wskazał, że Polska jest krajem, który ma w konstytucji wpisane hamulce ograniczające ryzyko zwiększania deficytu budżetowego, co – jak ocenił – jest jedną z najbardziej istotnych zdobyczy polskiej transformacji.

W jego opinii, aby podtrzymać obecne sukcesy gospodarcze, potrzebne są w Polsce dalsze inicjatywy legislacyjne dotyczące reform finansów publicznych, systemu ubezpieczeń społecznych, a także zmian w służbie zdrowia. Należy przygotować długofalowe plany w zakresie rynku pracy, nastawione na aktywizację zawodową bezrobotnych oraz wydłużenie aktywności zawodowej pracujących. Potrzebny jest również większy przepływ osiągnięć nauki do biznesu, ciągły rozwój edukacji oraz wdrażanie nowoczesnych technik i technologii.

„Myślę, że dzisiaj możemy mówić: Po pierwsze gospodarka, rozsądny Polaku " – stwierdził B. Komorowski.

Uczestnicy Kongresu wzięli udział w 60 sesjach tematycznych, poświęconych wielu dziedzinom życia – od energetyki, przemysłu, górnictwa, hutnictwa, transportu, chemii czy motoryzacji po ekologię, edukację, służbę zdrowia i sport.

„PROKURATURA W NOWYM KSZTAŁCIE PO ROZDZIALE FUNKCJI MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI I PROKURATORA GENERALNEGO”

Pod takim tytułem zorganizowana została w Sejmie w dniach 24-25 maja 2010 r. konferencja zorganizowana przez Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Zakład Ekspertyz Kryminalistycznych Instytutu Badań DNA – wydawcę kwartalnika „Diariusz Prawniczy”. Honorowy patronat nad nią objął marszałek Sejmu Bronisław Komorowski.

W debacie wzięli udział minister sprawiedliwości Krzysztof Kwiatkowski oraz prokurator generalny Andrzej Seremet. Ponadto referaty wygłosili: poseł Ryszard Kalisz – przewodniczący sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, poseł Marian Filar – przewodniczący podkomisji stałej do nowelizacji prawa karnego, prof. Ryszard A. Stefański z Wyższej Szkoły Handlu i Prawa, Grażyna Stanek – zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego Ministerstwa Sprawiedliwości, Marek Sadowski – prokurator Prokuratury Generalnej, Jacek Radoniewicz – prokurator Prokuratury Generalnej, Danuta Drösler – prokurator Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie, Monika Lewandowska – redaktor naczelny „Diariusza Prawniczego”, Cezary Kiszka – prezes Stowarzyszenia Prokuratorów RP, Małgorzata Bednarek – prezes Stowarzyszenia Prokuratorów Ad Vocem, oraz Mariusz Gózd – przewodniczący Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury RP. Rolę moderatora pełnił Dariusz Kuberski – prokurator Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku.

Na konferencję przybyło około 300 osób, w tym prokuratorzy Prokuratury Generalnej, prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, sędziowie, parlamentarzyści oraz przedstawiciele nauki prawa karnego.

Prelegenci poruszyli istotne zagadnienia dotyczące nowych rozwiązań ustrojowych oraz specyfiki pracy prokuratury. Przybliżono zadania, jakie stoją przed Krajową Radą Prokuratury. Omówiono kwestię niezależności prokuratora oraz nadzoru służbowego nad prokuratorami. Zwrócono uwagę na problem długotrwałych delegacji prokuratorów do jednostek wyższego szczebla. Oceniono zasadność wprowadzenia ocen okresowych i ich wpływu na awans. Analizowano obecne usytuowanie sądów dyscyplinarnych, prezentując propozycje zmian w tym zakresie. Przedmiotem wystąpień były także kierunki planowanych zmian legislacyjnych, reformujących dotychczasowy model postępowania przygotowawczego. Podkreślono potrzebę wprowadzenia instytucji, które usprawnią postępowanie przygotowawcze i zlikwidują jego przewlekłość.

Obrady zakończyło wystąpienie posła Ryszarda Kalisza, który zwrócił uwagę, że dyskusja uwidoczniła m.in. potrzebę doprecyzowania w ustawie zasadniczej obowiązków i praw Prokuratora Generalnego, w tym jego relacji z Sejmem i rządem, a także wyposażenia go w większe uprawnienia, np. prawo do inicjatywy ustawodawczej.

O MNIEJSZOŚCI ŻYDOWSKIEJ W POLSCE

„Mniejszość żydowska w Polsce – mity i rzeczywistość" to temat seminaryjnego posiedzenia Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych, które odbyło się 20 maja 2010 r.

W obradach wziął udział wicemarszałek Sejmu Stefan Niesiołowski.

Posłowie wysłuchali następujących referatów:

- dr Michała Bilewicza, *Polacy i Żydzi – wzajemne stereotypy i uprzedzenia;*
- dr Hanny Węgrzynek, *Wzajemne relacje pomiędzy chrześcijanami a Żydami w Polsce;*
- prof. dr hab. Ewy Waszkiewicz, *Żydzi w Polsce wczoraj i dziś na przykładzie Dolnego Śląska;*
- dr Heleny Datner, *Obraz współczesnej społeczności żydowskiej;*
- dyrektora Muzeum Historii Żydów Polskich, Jerzego Halberszstadta, *Działalność Muzeum Historii Żydów Polskich.*

Debata, jak podkreślano, miała wpłynąć na jakość dialogu polsko-żydowskiego, a także pomóc w poszukiwaniu nowych obszarów działania, które umożliwiłyby lepsze wsparcie rozwoju tożsamości Żydów w Polsce.

Przedstawiając wyniki sondaży Centrum Badań nad Uprzedzeniami, dr Michał Bilewicz poinformował, że najwyższy poziom antysemityzmu odnotowano w województwach lubelskim, podkarpackim, małopolskim i łódzkim; najniższy zaś w pomorskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim. Podkreślił, że chęć dyskryminowania Żydów (odmawiania im prawa do zakupu ziemi czy zakładania przedsiębiorstw) jest dziś znacznie mniejsza niż przed 7 laty. Z kolei badania nad postawami młodzieży izraelskiej wskazują na to, że wizerunek Polski w oczach grup żydowskich odwiedzających miejsca związane z zagładą nie jest tak negatywny, jak można by przypuszczać. Izraelczycy czują, że Polacy akceptują ich tak jak inne narody. Jest też znaczna grupa młodych, którzy uważają, że Polacy niedostatecznie doceniają żydowską historię, ale jednocześnie sami przyznają się do małej wiedzy na temat Polski i Polaków. Badania dowiodły, że wzajemne kontakty, to bardzo efektywna metoda zmiany postaw zarówno Polaków wobec Żydów, jak i Izraelczyków wobec Polaków.

W kolejnych referatach zwrócono uwagę na procesy historyczne, które przyczyniły się do zmniejszenia liczby Żydów w Polsce po II wojnie światowej. Na przykład na Dolnym Śląsku ich liczba spadła z ponad 100 tys. w 1945 r. do ponad 300 osób obecnie. Według ostatniego spisu powszechnego z 2002 r. w Polsce zamieszkuje 1133 osoby narodowości żydowskiej. Poinformowano również o stanie prac nad uruchomieniem na warszawskim Muranowie Muzeum Historii Żydów Polskich. Mimo że gmach muzeum jest dopiero budowany, placówka podjęła już różne inicjatywy edukacyjne i kulturalne.

W dyskusji wskazano m.in., że wyniki spisu ludności mogą być mylące, ponieważ nie można było zadeklarować, że jest się jednocześnie i Żydem, i Polakiem. Stąd postulowano zmodyfikowanie metodologii spisu powszechnego zaplanowanego na przyszły rok. Ponadto podkreślono, że w świadomości społecznej należy upowszechniać postawę odpowiedzialności mieszkańców za teren, na którym gospodarują, w tym za całe jego dziedzictwo historyczne. Z uznaniem odniesiono się do inicjatywy Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych wprowadzenia nowej serii wydawniczej, ukazującej dorobek mniejszości narodowych i etnicznych żyjących w Polsce, do realizacji której przystąpiło już Wydawnictwo Sejmowe.

TRADYCJE RATOWNICTWA GÓRSKIEGO

Od 19 maja br. można było oglądać w Sejmie wystawę „1000 lat ratownictwa górskiego na świecie. 100 lat ratownictwa górskiego w Polsce. 10 lat ratownictwa górskiego na Jurze". Została ona zorganizowana, pod honorowym patronatem marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego, przez posła Piotra Van der Coghena wraz z Parlamentarnym Zespołem ds. Ratownictwa Górskiego i Wodnego.

Celem wystawy było ukazanie 1000-letniej historii i tradycji zorganizowanego ratownictwa górskiego na świecie. Zaprezentowano też działania i dorobek jednych z najbardziej sprawnych i nowoczesnych jednostek ratownictwa górskiego w Europie, jakimi są Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, złożone w 90% z ratowników-ochotników.

Do zadań Parlamentarnego Zespołu ds. Ratownictwa Górskiego i Wodnego, który powstał w listopadzie 2007 r., należy m.in. reprezentowanie organizacji ratownictwa górskiego i wodnego (TOPR, GOPR, WOPR i MSR – Mazurskiej Służby Ratowniczej) w wymiarze społecznym, w tym na forum Sejmu. Ważnym zadaniem jest też kultywowanie ich idei, tradycji oraz dorobku, propagowanie zasad bezpiecznego pobytu w górach i na akwenach wodnych, a także wpieranie tych stowarzyszeń w realizacji misji ratowniczej.

NOC MUZEÓW
W SEJMIE I SENACIE

W tym roku Sejm RP po raz drugi, a Senat RP po raz pierwszy włączyły się w międzynarodową akcję „Noc Muzeów". Zainteresowani mogli zwiedzać wnętrza polskiego parlamentu 16 maja br. w godzinach od 19.00 do 3.00. Gmach na Wiejskiej był efektownie wyeksponowany dzięki specjalnej iluminacji. W ramach przygotowanej dla odwiedzających trasy dostępne były kuluary sejmowe, Sala Kolumnowa, galeria dla publiczności nad salą posiedzeń Sejmu, hol główny, korytarz z gabinetami marszałka i wicemarszałków oraz sala prasowa. W Senacie goście mogli zobaczyć m.in. salę posiedzeń i kuluary oraz obejrzeć archiwalne zdjęcia, ilustrujące ponaddwudziestoletnią działalność izby wyższej.

Do dyspozycji zwiedzających byli przewodnicy, którzy udzielali informacji i odpowiadali na pytania. Dla osób oczekujących w długiej kolejce przed budynkiem Sejmu przygotowana została dodatkowa atrakcja. Na specjalnym dużym telebimie można było obejrzeć czarno-biały film, przedstawiający historię polskiego parlamentaryzmu. Kolejka zainteresowanych wnętrzami, w których obradują posłowie i senatorowie oraz gdzie tworzy się prawo, sięgała aż do ul. Wiejskiej. Na wejście do parlamentu nie trzeba było jednak zbyt długo czekać. Większość odwiedzających stanowiła młodzież, choć nie zabrakło także osób starszych oraz rodzin z dziećmi.

Po godz. 22.00 zwiedzających w swoim gabinecie przywitał marszałek Sejmu Bronisław Komorowski. Wyjaśniał, że w tym miejscu zwykle przyjmuje gości zagranicznych, np. prezydentów czy premierów innych państw, a także spotyka się Konwentem Seniorów i Prezydium Sejmu. Pokazywał stojące na półkach liczne tomy Dziennika Ustaw z ostatnich 20 lat. „Tyle Sejm w tym czasie wyprodukował" – powiedział. Marszałek nie ukrywał, że osobiście woli jednak pracować w mniejszym pokoju, znajdującym się tuż obok. Wszyscy, którzy w tym czasie odwiedzili gabinet, otrzymali najnowsze wydanie Konstytucji RP, podpisane przez B. Komorowskiego.

Ogółem tej majowej nocy Sejm i Senat odwiedziło około 7,5 tys. osób.

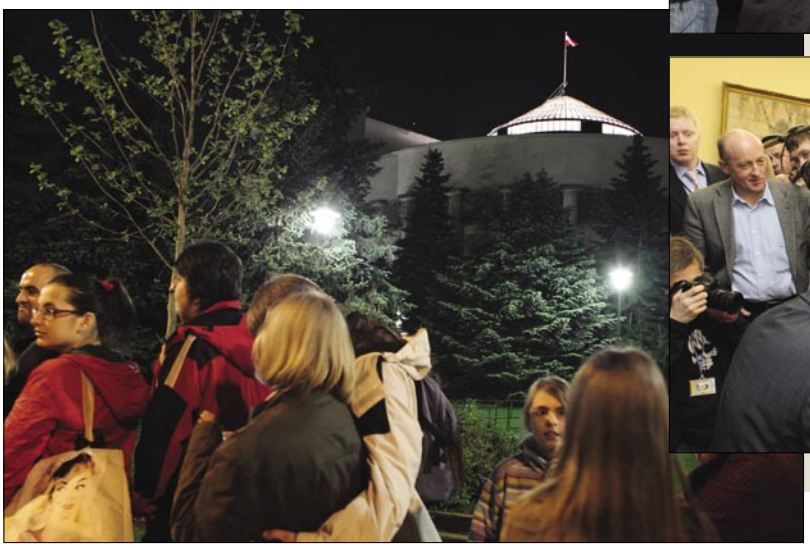

KLUB PARLAMENTARNY PO

Platforma Obywatelska

PRZED SPOTKANIEM Z ROSYJSKIMI PARLAMENTARZYSTAMI

W dniu 27 maja 2010 r. odbyła się konferencja prasowa, poprzedzająca wspólne posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu RP z przedstawicielami Komitetu do Spraw Międzynarodowych Dumy Państwowej Federacji Rosyjskiej, w której udział wzięli posłowie Platformy Obywatelskiej: Andrzej Halicki, Tomasz Lenz i Robert Tyszkiewicz.

Podczas konferencji przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych, poseł Andrzej Halicki podkreślił, że spotkanie polskich i rosyjskich parlamentarzystów ma szczególną wartość, ponieważ odbywa się po raz pierwszy. W swoim wystąpieniu nawiązał do zmiany atmosfery, jaka w ostatnim czasie nastąpiła w stosunkach polsko-rosyjskich i wyraził nadzieję, że „od słów przejdziemy do czynów". Odnosiło się to m.in. do postulatu objęcia całego Obwodu Kaliningradzkiego polsko-rosyjską umową o przygranicznym ruchu bezwizowym.

Podkreślając pozytywne zmiany w polityce zagranicznej Rosji, poseł Tomasz Lenz, przypomniał o przyłączeniu się tego państwa do grupy przyjaciół krajów uczestniczących w Partnerstwie Wschodnim, powołanej z inicjatywy ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego. Zorganizowanie wspólnego posiedzenia sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych z przedstawicielami Komitetu do Spraw Międzynarodowych Dumy Federacji Rosyjskiej poseł ocenił pozytywnie, uznając to wydarzenie za „przełomowe w relacjach, także naszych parlamentów".

Wiceprzewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych, poseł Robert Tyszkiewicz zaznaczył, że w chwili obecnej współpraca gospodarcza między Polską i Rosją „nie wychodzi poza wymiar wymiany handlowej". Zapowiedział, że uczestnicy wspólnego posiedzenia będą debatować nad dalszymi planami rozwoju inwestycji i nad tym, „czy jest możliwość, by tę współpracę przenieść na wyższy poziom".

NOWA POSŁANKA PLATFORMY OBYWATELSKIEJ

Na posiedzeniu Sejmu w dniu 19 maja br. ślubowanie poselskie złożyła Anna Śliwińska.

Anna Śliwińska
Okręg wyborczy nr 32 – Sosnowiec

Urodzona 12 marca 1956 r. w Sosnowcu. Uzyskała tytuł magistra farmacji na Wydziale Farmacji Śląskiej Akademii Medycznej w Sosnowcu. Współorganizatorka Izby Gospodarczej „Apteka Polska", wiceprezes tej organizacji w latach 1999-2001 oraz w latach 2001-2004, przewodnicząca Rady Krajowej tej Izby. Brała udział w tworzeniu prawodawstwa farmaceutycznego. Uczestniczyła w pracach zespołu do spraw zmian w systemie refundacji leków Departamentu Polityki Lekowej przy Ministerstwie Zdrowia.

Od lat aktywnie działa w samorządzie aptekarskim. Obecne jest wiceprezesem Śląskiej Izby Aptekarskiej. Była współorganizatorką i uczestniczką akcji informacyjno-edukacyjnej dla pacjentów: „Aptekarze Pacjentom – leczenie może być tańsze". Udziela się w pracy Rady Społecznej Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, współpracuje ze Śląską Ligą Walki z Rakiem.

Aktywnie uczestniczy w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym regionu. Ściśle współpracuje z Sosnowiecką Radą Samorządu Gospodarczego na rzecz rozwoju i umacniania samorządu lokalnego.

KLUB PARLAMENTARNY PiS

JAROSŁAW KACZYŃSKI: POTRZEBA SPOŁECZNEJ SOLIDARNOŚCI

Na posiedzeniu Sejmu poświęconym debacie nad informacją rządu o działaniach podjętych przez władze w związku z powodzią prezes Prawa i Sprawiedliwości, poseł Jarosław Kaczyński podkreślił, że powódź, która dotknęła Polskę, jest wyzwaniem dla państwa, samorządów i społeczeństwa. Szef PiS wezwał do „solidarności we wszystkich jej wymiarach". Według niego, organizacje społeczne i samorządy sprawdzają się w trudnej sytuacji. „Powinny sprawdzić się wtedy, gdy trzeba szkody naprawiać. Powinny sprawdzić się przez starania, zapobiegliwość odnoszącą się do zbierania środków, poprzez inicjatywę w tej dziedzinie" – mówił. Wezwał do hojności, która w tym momencie jest potrzebna, gdyż „wyraża pewną społeczną potrzebę, odnoszącą się do co najmniej dziesiątek tysięcy polskich rodzin, ale wyraża także coś więcej – społeczną solidarność, wyraża to, co jest nam dzisiaj tak bardzo potrzebne, że jesteśmy razem". Dlatego w obecnej sytuacji konieczna będzie korekta budżetowa.

Posłanka PiS Beata Szydło oszacowała, że rocznie potrzeba około 470 mln zł na umocnienie wałów i poprawę stanu infrastruktury przeciwpowodziowej. Zwróciła się do przedstawicieli rządu, by te pieniądze znaleźć, nawet kosztem innych zadań.

DWA PROJEKTY USTAW O ZAPOBIEGANIU SKUTKOM POWODZI

Pierwszy projekt, przygotowany przez posłów PiS, dotyczy utworzenia funduszu pomocy ofiarom. Jest to zmodyfikowana wersja przedłożenia, którą zaproponował tragicznie zmarły prezydent Lech Kaczyński. Fundusz miałby umożliwić udzielanie natychmiastowej pomocy finansowej osobom dotkniętym skutkami takich katastrof jak powódź. Zasilałyby go środki budżetowe, a także wpłaty indywidualne i zbiórki publiczne. Według projektu, fundusz podlegałby Kancelarii Prezydenta RP.

Drugi projekt zakłada opracowanie Krajowego Planu Zabezpieczenia Przeciwpowodziowego, w którym wskazane zostaną tereny objęte całkowitym zakazem zabudowy. Plan ma też określać obszary, gdzie zabudowa będzie możliwa w ograniczonym zakresie. Rozwiązania te mają ograniczyć zabudowę na terenach zalewowych.

Proponowane przez Prawo i Sprawiedliwość regulacje powinny skłonić zarówno organy administracji rządowej, jak i samorządowej do podejmowania szybkich i zdecydowanych działań, które będą zapobiegać skutkom powodzi.

Projekt ustawy nakłada też na właścicieli, użytkowników lub zarządców „budowli hydrotechnicznych, zbiorników wodnych, rzek oraz cieków wodnych" obowiązek przeprowadzania kontroli przeciwpowodziowej co najmniej dwa razy w roku, w ściśle określonych terminach, tj. do 15 kwietnia oraz do 30 października.

KLUB POSELSKI LEWICA

LEWICA Klub Poselski Lewica

POMOC OFIAROM WOJNY

W Klubie Lewica opracowano projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Celem tego przedłożenia jest przede wszystkim realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który uznał, że wszyscy deportowani w czasie wojny do pracy przymusowej z terenów w granicach państwa polskiego sprzed 1 września 1939 r. mogą ubiegać się o rekompensatę.

PROJEKT USTAWY O ZMIANIE USTAWY O SYSTEMIE OŚWIATY

Grupa posłów Lewicy wniosła do Sejmu projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty. W przekonaniu autorów, nie może istnieć szkoła, w której nie ma biblioteki. To nie jest przywilej, lecz cywilizacyjna konieczność. Dlatego też należy przeciwdziałać wszelkim próbom likwidacji bibliotek szkolnych, w tym również tym zakamuflowanym, polegającym na przekształceniu ich w biblioteki publiczne. Zgłaszając projekt nowelizacji ustawy o systemie oświaty, jego autorzy chcą w sposób jednoznaczny określić zadania szkoły w zakresie obowiązku prowadzenia biblioteki szkolnej – centrum informacji.

Współczesna biblioteka szkolna powinna służyć uczniom (także nauczycielom i rodzicom) nie tylko podczas lekcji, ale także w czasie przerw, przed i po lekcjach. Muszą oni mieć jak najbardziej ułatwiony dostęp do jej zbiorów, niezależnie od tego, czy w szkole trwają lekcje, czy też nie. W miejscowościach położonych na terenie gmin, w których nie ma ani jednej biblioteki publicznej, biblioteki szkolne mogłyby pełnić ich funkcję. Intencją posłów Lewicy jest otwarcie bibliotek szkolnych na środowisko lokalne pozbawione możliwości korzystania z bibliotek publicznych. Jest to zgodne z oczekiwaniami wielu samorządów, które poszukują możliwości optymalnego wykorzystania istniejących bibliotek szkolnych, ale jednocześnie chcą chronić ich odrębność i autonomię, związaną ze specyfiką ich pracy.

NOWY POSEŁ LEWICY

Na posiedzeniu Sejmu w dniu 19 maja br. ślubowanie poselskie złożył Jacek Kowalik.

Jacek Kowalik
Okręg wyborczy nr 26 – Gdynia

Urodzony 24 lipca 1961 r. w Swornychgaciach. Ukończył Wydział Organizacji i Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. W latach 1984-1998 pracował jako nauczyciel w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Chojnicach. Od 1998 do 2001 r. pełnił funkcję radnego powiatu chojnickiego i zastępcy burmistrza Chojnic. Działał społecznie, m.in. w ZSMP, PZPR, Związku Harcerstwa Polskiego, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Polskim Związku Działkowców, Związku Ochotniczych Straży Pożarnych.

Poseł na Sejm IV kadencji. Pracował m.in. w komisjach: Finansów Publicznych, do spraw Unii Europejskiej, Edukacji Nauki i Młodzieży oraz Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

KLUB POSELSKI PSL

EWA KIERZKOWSKA U POWODZIAN

Pod koniec maja wicemarszałek Sejmu Ewa Kierzkowska odwiedziła miejsca dotknięte powodzią w województwie kujawsko-pomorskim. Była m.in. powiatach chełmińskim i świeckim oraz na tamie we Włocławku. Następnie udała się do Małopolski, gdzie w powiecie proszowickim zapoznała się z rozmiarami zniszczeń. Wicemarszałek zapewniła, że w miarę możliwości będzie starała się pomóc mieszkańcom tych terenów.

MŁODZI DEMOKRACI

Z młodzieżą warszawskich liceów spotkał się w Sejmie wicepremier Waldemar Pawlak. Spotkanie odbyło się w ramach Społecznych Warsztatów Parlamentarnych „Młodzi w Demokracji". Waldemarowi Pawlakowi towarzyszył poseł Janusz Piechociński.

W wielowątkowej dyskusji mówiono m.in. o działaniach mogących zapewnić każdemu uczniowi dostęp do szerokopasmowego internetu oraz przenośnego komputera osobistego. Młodzież interesowała się rolą Prezydenta RP. Pytano o potrzebę dokonywania zmian w konstytucji, funkcjonowanie systemu partyjnego w Polsce oraz dorobek i zamierzenia koalicji rządowej PO-PSL, a także o kierunki polityki zagranicznej i kwestie związane z bezpieczeństwem energetycznym.

NOWY POSEŁ POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO

Na posiedzeniu Sejmu w dniu 20 maja br. ślubowanie poselskie złożył Marian Starownik.

Marian Starownik
Okręg wyborczy nr 6 – Lublin

Urodzony 2 marca 1954 r. w Maśluchach. Jest absolwentem Akademii Rolniczej w Lublinie.

Działał jako aktywista ZMW, OSP i LZS, członek władz krajowych tych organizacji.

Od 2002 roku był starostą lubartowskim.

Poseł na Sejm X, I i II kadencji.

W rubryce Z PRAC KLUBÓW redakcja publikuje materiały przygotowane przez kluby.

W SKRZYNCE POCZTOWEJ SEJMU

Od 10 kwietnia 2010 r. do Biura Korespondencji i Informacji zaczęły napływać pocztą elektroniczną listy kondolencyjne w związku z katastrofą lotniczą polskiego samolotu pod Smoleńskiem i tragiczną śmiercią Prezydenta RP i jego małżonki oraz przedstawicieli władzy publicznej, duchowieństwa, rodzin katyńskich i administracji. Adresatem wystąpień był marszałek Sejmu. Nadawcy wyrażali swoją solidarność z Sejmem oraz przedstawicielami państwa polskiego.

Apelowano m.in. o wybór wspólnego kandydata na Prezydenta RP przez wszystkie środowiska polityczne. Zaproponowano przeprowadzenie zbiórki publicznej na zakup nowego samolotu dla przedstawicieli władzy państwowej. Żądano wprowadzenia restrykcyjnych przepisów, uniemożliwiających lot na pokładzie jednego samolotu wielu dostojników państwowych. Zaapelowano o ustanowienie 10 kwietnia Dniem Pojednania i Pamięci Narodowej.

Postulowano, aby marszałek Sejmu, wykonujący obowiązki Prezydenta RP, powstrzymał się do wyborów z podpisywaniem kluczowych ustaw oraz obsadzaniem organów i urzędów. Z drugiej strony część korespondentów prosiła o szybkie podjęcie decyzji personalnych i podpisanie ustaw. Wyrażano także podziękowania dla marszałka za godną postawę od czasu pełnienia obowiązków głowy państwa.

W Biurze Korespondencji i Informacji **w kwietniu 2010 r.** zarejestrowano ogółem 1194 listy, w tym 318 pism przesłanych za pośrednictwem poczty elektronicznej. Do marszałka Sejmu zaadresowano 709 wystąpień (59,4%), do komisji sejmowych 66 pism (5,5%), a do Sejmu, Kancelarii Sejmu i biur Kancelarii Sejmu nadesłano 419 listów (35,1%). Zaewidencjonowano 17 wniosków o udostępnienie informacji publicznej.

W ramach korespondencji zorganizowanej:

- odnotowano krytyczne stanowisko Polskiego Związku Działkowców wobec wystąpienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego (sygn. K 8/10) z wnioskiem o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP niektórych artykułów ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz.U. Nr 169, poz. 1419);
- zaczęły napływać jednobrzmiące pisma – nadsyłane do wiadomości – zaadresowane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie, o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, dokonanego przez Urząd Dzielnicy Woli m.st. Warszawy, której wysokość podniesiono o ponad 1000%.

W grupie listów bezpośrednio odnoszących się do procesu legislacyjnego:

- w dalszym ciągu napływały pisma krytyczne wobec poselskiego oraz rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Odnotowano m.in. stanowisko organów samorządu terytorialnego, według którego proponowane rozwiązania naruszają konstytucyjne prawo do ochrony prawnej życia prywatnego i rodzinnego oraz Konwencję o Prawach Dziecka w przedmiocie wyłączenia nadzoru sądowego, właściwego do orzekania o oddzieleniu dziecka od rodziców wbrew ich woli. Argumentowano ponadto, iż w projektach zabrakło zapisów zapewniających samorządom środki na realizację powierzonych im zadań;
- skrytykowano rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o Funduszu Kolejowym oraz ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe", a także projekt ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw, argumentując, iż proponowane zapisy uniemożliwią restrukturyzację spółki Przewozy Regionalne, a ich uchwalenie w trybie pilnym mogłoby doprowadzić do poważnych perturbacji w pasażerskich przewozach kolejowych w Polsce;
- przedstawiciele środowisk kombatantów i weteranów zwracali się o pilne zajęcie się projektami ustaw: poselskim projektem ustawy o uprawnieniach kombatantów, uczestników walki cywilnej lat 1914-1945, działaczy opozycji wobec dyktatury komunistycznej oraz niektórych ofiar represji systemów totalitarnych; przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektem ustawy o Korpusie Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej; przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektem ustawy o świadczeniu substytucyjnym, przysługującym osobom represjonowanym w latach 1939--1956 przez Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

W części pism korespondenci bezpośrednio odnosili się do skutków przepisów ustawowych, w których m.in.:

- wnioskowano o zmianę ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu wieloletniego „Programu ochrony brzegów morskich", w taki sposób, aby umożliwić wykorzystanie środków unijnych na konserwację, budowę i modernizację umocnień brzegowych;
- poruszano problematykę dotyczącą spraw gospodarczych, w tym np.: wnoszono o uznanie wyników referendum lokalnego, w którym sprzeciwiono się wobec planów budowy kopalni odkrywkowej węgla brunatnego na terenie subregionu legnicko-głogowskiego;
- apelowano o powołanie instytucji chroniącej konsumentów przed zmniejszaniem wartości energetycznej dostarczanego gazu.

W BKI odnotowano 251 rozmów telefonicznych w ramach Telefonu Informacyjnego. Większość telefonów związana była z uroczystościami żałobnymi i pogrzebem pary prezydenckiej.

DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY W 2009 R.

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu w dniu 18 maja br. zapoznała się ze sprawozdaniem Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2009 r. Główny inspektor Tadeusz Zając zwrócił uwagę, iż w 2009 r. inspektorzy urzędu przeprowadzili około 88 tys. kontroli u ponad 60 tys. pracodawców, zatrudniających łącznie około 3,8 mln osób. Zaznaczył, że na niezadowalający stan przestrzegania przepisów prawa pracy w 2009 r. w znacznym stopniu wpłynęły negatywne zjawiska związane z ogólnoświatowym kryzysem ekonomicznym.

Dane z kontroli Państwowej Inspekcji Pracy wskazują na wzrost skali nieprawidłowości polegających na niewypłacaniu wynagrodzeń. W co piątym kontrolowanym przedsiębiorstwie inspektorzy PIP ujawnili nielegalne świadczenie pracy, czyli zatrudnienie bez potwierdzenia na piśmie rodzaju umowy i jej warunków, niezgłoszenie osoby zatrudnionej lub wykonującej inną pracę zarobkową do ubezpieczenia społecznego, a także podjęcie przez bezrobotnego zatrudnienia bez powiadomienia właściwego urzędu pracy. W ocenie inspektorów, podstawową przyczyną nielegalnego zatrudnienia w dalszym ciągu pozostaje zamiar uniknięcia przez pracodawców kosztów pracy. Na ogół są to świadome działania, podejmowane w celu osiągnięcia wyższego zysku, mimo wiedzy o konsekwencjach wynikających z powierzenia nielegalnej pracy. Ważną rolę odgrywa również brak negatywnej reakcji środowiska lub opinii publicznej wobec faktu nielegalnego zatrudniania.

Zauważalną poprawę inspektorzy odnotowali, sprawdzając przestrzeganie przepisów o czasie pracy w zakładach różnych branż. Na przykład w porównaniu z okresem 2005-2007 trzykrotnie zmniejszył się odsetek kontrolowanych pracodawców, którzy nie zapewnili pracownikom dnia wolnego w zamian za pracę w dniu wolnym, wynikającym z pięciodniowego tygodnia pracy. W podobnym stopniu zmniejszył się odsetek pracodawców zatrudniających pracowników powyżej dopuszczalnego limitu godzin nadliczbowych w tygodniu. Główny inspektor pracy zastrzegł, że trudno przesądzać, czy te dane świadczą o rzeczywistej poprawie, czy są one raczej konsekwencją zjawisk spowodowanych kryzysem gospodarczym – mniejsza aktywność ekonomiczna firm skutkowała mniejszym zapotrzebowaniem pracodawców na pracę w nadgodzinach.

W 2009 r. – podobnie jak w poprzednim – PIP objęła wzmożonym nadzorem wybraną grupę zakładów, charakteryzujących się wysokimi wskaźnikami wypadkowości oraz znacznymi przekroczeniami norm czynników szkodliwych dla zdrowia. Efektem tych działań było usunięcie przez pracodawców wielu nieprawidłowości, modernizacja pomieszczeń, wdrożenie bardziej bezpiecznych technologii, zmniejszenie liczby pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na szkodliwe i uciążliwe czynniki środowiska pracy.

W 2009 r. odnotowano – co jest pozytywną tendencją – spadek liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy we wszystkich sekcjach gospodarki (z 104 402 w 2008 r. do 87 052 w 2009 r.) Zmniejszyła się liczba śmiertelnych ofiar wypadków (z 520 do 401) i poszkodowanych w wypadkach ciężkich (z 900 do 827). Pozytywne zmiany dotyczą także budownictwa, gdzie – przy wzroście zatrudnienia – po raz pierwszy od ponad trzech lat spadła liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy. Zmalał też – do 22,4 – współczynnik zachorowalności na choroby zawodowe (w 2008 r. wynosił 25,7). Odnotowano 3146 przypadków zachorowań, o 400 mniej niż rok wcześniej. Inspektorzy pracy zbadali przyczyny i okoliczności 2354 wypadków. Wśród poszkodowanych najliczniejszą grupę stanowili najkrócej zatrudnieni – około 42% poszkodowanych pracowało w zakładzie nie dłużej niż rok.

Główny inspektor pracy podkreślił, że utrwaleniu tej tendencji sprzyja konsekwentne przeprowadzanie rekontroli w przypadkach świadomego i permanentnego naruszania przepisów przez pracodawców. Dodał, że w coraz szerszym zakresie kontrole wspierane są działaniami prewencyjno-promocyjnymi.

Tadeusz Zając zaznaczył także, że w celu skutecznego wpływania na poziom ochrony pracy w Polsce niezbędne są m.in.: kontynuacja intensywnego nadzoru – obejmującego branże i zakłady, w których występują największe zagrożenia zawodowe i wypadkowe oraz najwyższa skala naruszeń; podejmowanie inicjatyw legislacyjnych zmierzających do uporządkowania często niejasnych i niespójnych przepisów prawa pracy; prowadzenie kampanii informacyjnych i programów prewencyjnych; upowszechnianie „dobrych praktyk" w sferze bezpieczeństwa pracy; wskazywanie społecznych i ekonomicznych kosztów złych warunków pracy, a także rozwój współpracy z innymi organami nadzoru i kontroli oraz instytucjami zajmującymi się problematyką bezpieczeństwa i higieny pracy.

W dyskusji poruszono m.in. kwestie zróżnicowanej składki na ubezpieczenie wypadkowe, jako bodźca stymulującego poprawę warunków pracy i ograniczenie wypadkowości, oraz zarządzania bezpieczeństwem i ochroną pracy. Zastanawiano się nad skutecznością mandatów i grzywien nakładanych za naruszanie przepisów prawa pracy. Mówiono również o traktowaniu naruszeń praw pracowniczych przez prokuraturę i sądy.

Stanowisko Rady w sprawie sprawozdania z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2009 r. zostanie przyjęte na następnym posiedzeniu.

Rada przyjęła stanowisko w sprawie wyników uzyskanych w ramach I etapu programu wieloletniego „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy" za lata 2008-2009. Wysoko oceniła efekty zrealizowanych zadań z zakresu służb państwowych oraz badań naukowych i prac rozwojowych. Uznała za konieczne ustanowienie przez Radę Ministrów II etapu programu na lata 2011-2013.

AUSTRIA

„PRZECIWKO PRZEMOCY I RASIZMOWI”
65. ROCZNICA WYZWOLENIA OBOZU MAUTHAUSEN

W austriackim parlamencie 5 maja br. odbyła się uroczysta sesja z okazji 65. rocznicy wyzwolenia obozu koncentracyjnego w Mauthausen, pod hasłem „Przeciwko przemocy i rasizmowi”. Uczestniczyli w niej najważniejsi przedstawiciele austriackich władz, w tym prezydent Heinz Fischer i kanclerz Werner Faymann.

Poruszające przemówienie w Radzie Narodowej wygłosił były więzień obozu Auschwitz, Władysław Bartoszewski, który wystąpił w roli gościa honorowego. Powiedział m.in., że winę za zbrodnie nazistowskie ponoszą nie tylko oprawcy, ale także ci, którzy zachowali bierność w obliczu zagrożenia. Zwrócił uwagę, iż ze względu na rozległe następstwa zbrodnie nazistowskie są częścią autentycznej historii Europy i ich poznanie stanowi warunek zbliżenia oraz pojednania. Podkreślił, że o tej tragicznej przeszłości nigdy nie wolno zapomnieć i że obojętność w obliczu zła jest największym grzechem. „W XXI wieku człowiek chce mieć przede wszystkim czyste sumienie, co nie jest możliwe bez znajomości fundamentalnych prawd” – zauważył.

Do parlamentu przybyła też grupa młodzieży, która uczestniczyła w warsztatach historycznych na temat przeprowadzonej w lutym 1945 r. na terenie Austrii obławie na ponad pięciuset zbiegłych z Mauthausen radzieckich więźniów. Uczniowie w przygotowanych przez siebie filmach wideo oraz innych materiałach na temat obozu podkreślali, że aby ponownie nie dopuścić do nazistowskich zbrodni, „nigdy więcej nie należy odwracać wzroku, lecz reagować”.

Główne uroczystości odbyły się w dniach 8-9 maja br. na terenie obozu w Mauthausen. Wzięło w nich udział ponad 10 tys. osób z różnych krajów europejskich. Tegoroczne obchody zostały poświęcone pamięci ponad 20 tys. dzieci i młodzieży, którzy zginęli w tym miejscu z rąk hitlerowców.

Tym razem nie było oficjalnych przemówień polityków. Ocalali więźniowie, członkowie ich rodzin oraz młodzi ludzie z różnych krajów w krótkich wystąpieniach apelowali do młodego pokolenia o przeciwstawienie się „kulturze zapomnienia” oraz o „zachowanie czujności wobec odradzania się drapieżnych, rasistowskich ideologii, by zapobiec takim tragediom jak II wojna światowa”. Przewodniczący Komitetu Mauthausen Villy Merenyi odczytał rezolucję o zwalczaniu prawicowego radykalizmu w Europie, którą przekazał uczestniczącej w obchodach Marii Teresie Fernandez de la Vega, jako przedstawicielce kraju sprawującego obecnie przewodnictwo w Unii Europejskiej.

Na uroczystości przybyła liczna grupa Polaków, w tym byłych więźniów i członków Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Austrii, a także ambasador RP w Republice Austrii Jerzy Margański, p.o. prezesa Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Ciechanowski oraz przedstawiciele miejscowej Polonii. Przy pomniku polskim, na którym widnieje napis „W hołdzie patriotom polskim, pomordowanym przez hitlerowców w latach 1939-1945”, odprawiono mszę świętą. Składanie wieńców w tym miejscu oraz pod centralnym Memoriałem na placu apelowym odbyło się z udziałem kompanii honorowej, wydzielonej ze składu Kompanii Reprezentacyjnej Wojska Polskiego. Asystowała ona również przy składaniu wieńców pod pomnikami: rosyjskim, czeskim, słowackim, ukraińskim, włoskim, serbskim oraz izraelskim.

Dla „Kroniki Sejmowej”
red. Andrzej Niewiadowski
korespondent „Rzeczpospolitej” w Wiedniu

CZECHY

PAKIET ANTYKORUPCYJNY

Na przedostatnim posiedzeniu w obecnej kadencji w dniu 18 maja Izba Poselska rozpatrywała rządowy projekt ustawy o zwalczaniu korupcji. Rozszerza on listę czynów karalnych, w przypadku których można zezwolić na policyjny podsłuch, daje też Policji prawo kontroli podatkowej wobec osób podejrzanych. Wprowadzono też m.in. instytucję świadka koronnego i agenta, który może przeprowadzać prowokacje.

Za przyjęciem ustawy głosowało 98 ze 158 obecnych posłów, przeciwko było 6. Zwolennikami jej uchwalenia byli socjaldemokraci, komuniści, ludowcy oraz kilku posłów niezależnych. Posłowie prawicy: ODS i TOP 09 w głosowaniu nie uczestniczyli albo wstrzymali się od głosu.

Deputowani Obywatelskiej Partii Demokratycznej (ODS) określili rządowy projekt jako korzystny dla Policji, ponieważ zwiększa jej uprawnienia. Wyrazili nadzieję, że Senat, w którym prawica ma większość, go odrzuci. Jeśli tak się stanie, prace nad ustawą będą musiały być prowadzone od początku przez posłów następnej kadencji.

W przedstawionym przez Transparency International Indeksie Percepcji Korupcji (Corruption Perceptions Index – CPI) za rok 2009, który objął 180 państw, Czechy spadły z 45. na 52. pozycję.

USTAWA O LOBBINGU

Posłowie uchwalili ustawę regulującą zasady kontaktowania się polityków z lobbystami. Za jej przyjęciem głosowali socjaldemokraci, komuniści i Zieloni. Posłowie ODS i TOP 09 nie głosowali.

Ustawa zakłada, że każdy lobbysta będzie musiał zarejestrować się w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Obowiązkiem czynnych polityków byłoby informowanie MSW – raz na kwartał – o odbytych spotkaniach z lobbystami. Posłowie i senatorowie takie spotkania musieliby zgłaszać w parlamentarnej Komisji Mandatowej. Obowiązek informowania o spotkaniach mieliby również lobbyści. W przypadku jego niedopełnienia przez którąś ze stron groziłaby kara w wysokości jednego miliona koron, a lobbystom dodatkowo zakaz działalności na 5 lat.

Posłom ODS projekt się nie spodobał ze względu na brak konkretnej definicji, określającej, co jest, a co nie jest lobbingiem. Ustawa skierowana została do Senatu.

ZASIŁEK MACIERZYŃSKI – JEDNAK WYŻSZY

Kobiety przebywające na urlopach macierzyńskich będą od 1 czerwca br. otrzymywać podwyższony zasiłek (wysokości 70% poborów przed urlopem, zamiast 60%). Socjaldemokraci, komuniści, ludowcy i Zieloni przegłosowali weto prezydenta, który się temu sprzeciwiał, nie chcąc dopuścić do zwiększenia tegorocznego deficytu w kasie państwowej. Podwyższenie zasiłków jest jednoznaczne z likwidacją jednego z podstawowych punktów rządowego programu oszczędnościowego. Z budżetu trzeba będzie przeznaczyć na to dodatkowe 2 mld koron.

Przeciwko tej decyzji ostro protestowali posłowie partii TOP 09, argumentując, że każdy 1 tys. koron pomocy matkom oznacza 5 tys. koron długu obciążającego ich dzieci. Aby czescy obywatele uświadomili sobie wysokość obecnego zadłużenia państwa, TOP 09 rozesłała im „czeki" wypełnione na kwotę 121 tys. koron, informując, że tyle wynosi obecnie ten dług w przeliczeniu na każdego obywatela.

SENAT UCHWALIŁ USTAWĘ HAZARDOWĄ

Senatorowie zaakceptowali nową wersję ustawy o grach hazardowych. Od lipca br. gminy będą mogły same decydować, czy na swoim terenie zezwolić na otwieranie nowych salonów z wideogrami. Jeśli jednak gmina wyda taką decyzję, będzie musiała poinformować o tym za pośrednictwem internetu i swoich wewnętrznych wydawnictw. Do wiadomości publicznej ma być również podawane, na co zostały wykorzystane środki uzyskane od firm loteryjnych. Ustawa zabrania tego typu firmom przekazywania pieniędzy organizacjom pozarządowym, które same założyły.

Relacje z Pragi
dla „Kroniki Sejmowej"
nadesłała red. Barbara Sierszuła

WĘGRY

WYBORY DO ZGROMADZENIA NARODOWEGO

Węgierskim wyborom parlamentarnym towarzyszyło duże napięcie. Zwyciężyła prawica, uzyskując konstytucyjną większość w Zgromadzeniu Narodowym. Centroprawicowy opozycyjny Fidesz zapewnił sobie 263 z 386 mandatów. To siedem foteli więcej niż wymagana większość konstytucyjna, która wynosi 258 mandatów. Węgierska Partia Socjalistyczna (MSZP) otrzymała 59 mandatów, skrajnie prawicowy Jobbik (Ruch na rzecz Lepszych Węgier) – 47, a partia Zielonych „Polityka może być inna" (LMP) –16.

Na Węgrzech doszło do precedensu politycznego. Od upadku komunizmu żadne ugrupowanie nie zapewniło sobie większości konstytucyjnej. Rządząca przez osiem lat lewica poniosła porażkę i musi przejść do opozycji. Do parlamentu nie dostali się liberałowie. Co prawda dobre notowania uzyskał ultraprawicowy Jobbik, ale przeważające zwycięstwo Fideszu umożliwi prawicy bezkonfliktowe rządzenie i rezygnację z poparcia ekstremistów.

Dwie trzecie miejsc dla centroprawicy oznacza możliwość samodzielnej zmiany konstytucji, a także skomplikowanej ordynacji wyborczej. Centroprawica zapowiada też zmiany w prawie prasowym i prawie do strajku. Chce zmniejszyć o połowę liczbę posłów i radnych w radach miejskich, a także ułatwić podwójne obywatelstwo etnicznym Węgrom mieszkającym w sąsiednich krajach.

Viktor Orban, lider zwycięskiego ugrupowania Fidesz i nowy premier, zapowiedział, że jednym z głównych zamierzeń nowego rządu będzie redukcja zadłużenia i ożywienie rodzimej gospodarki. Zamierza negocjować z przedstawicielami Unii i Międzynarodowego Funduszu Walutowego, który udzielił Węgrom pożyczki stabilizacyjnej w wysokości 25 mld dolarów. Przyznał, że celem jego rządu będzie zbilansowany budżet. Jego zdaniem, przejściowym rozwiązaniem byłoby zwiększenie tegorocznego deficytu z planowanych 3,5 do 5% PKB. Powiedział, że choć celem jego rządu będzie wyrównanie budżetu, ale na razie nie jest to możliwe. „Węgry muszą promować rodzimych producentów. Muszą obniżyć podatki, które dławią obywateli i zniechęcają zagranicznych inwestorów sprawiając, że nasz kraj nie jest konkurencyjny wobec swoich sąsiadów" – stwierdził szef rządu.

Zapowiedział, że negocjacje z przedstawicielami Międzynarodowego Funduszu Walutowego będą przebiegać na innej płaszczyźnie niż dotychczas. „Jesteśmy partnerami a nie podwładnymi Funduszu Walutowego, który w zamian za udzielone pożyczki żąda niewspółmiernie wielkich restrykcji budżetowych" – oświadczył.

Kryzys finansowy szczególnie silnie dotknął Węgry ze względu na wysoki deficyt budżetowy i dużą zależność od finansowania z zagranicy. Zadłużenie Węgier sięga niemal 100 mld euro. Od połowy lat 90. węgierskie rządy prowadziły bowiem politykę opartą na finansowaniu deficytu długiem zagranicznym, a szef lewicowego rządu premier Ferenc Gyurcsanyi ujawnił fakty związane z katastrofalnym stanem finansów publicznych dopiero po wyborach w 2006 roku.

USTAWA O PODWÓJNYM OBYWATELSTWIE

Węgierska prawica przedstawiła na sesji parlamentu projekt ustawy o przyznaniu podwójnego obywatelstwa ponad 2,5-milionowej mniejszości mieszkającej poza granicami Republiki. Ustawa ma umożliwić Węgrom nabycie obywatelstwa bez konieczności stałego zameldowania na terenie kraju. Obywatelem Węgier będzie mógł zostać każdy, kto uważa, że jego przodkowie byli Węgrami i zaliczy egzamin z języka węgierskiego. Wnioski w sprawie przyznania obywatelstwa mają przyjmować węgierskie konsulaty. Ustawa nie przyznaje jednak węgierskiej diasporze prawa wyborczego.

Projekt ustawy zaniepokoił słowacki rząd. Premier Robert Fico zwołał Radę Bezpieczeństwa Kraju, a na nadzwyczajnym posiedzeniu gabinetu oświadczył, że przyznanie obywatelstwa ponadpółmilionowej mniejszości węgierskiej na Słowacji „zagraża strukturom państwa". Ostrzegł również słowackich Węgrów, by nie przyjmowali węgierskiego obywatelstwa, ponieważ w takim przypadku stracą słowackie i nie będą mogli np. pracować w organach administracji państwowej.

Ustawa ma wejść w życie 20 sierpnia br., w dniu św. Stefana – rocznicy założenia państwa węgierskiego.

Dla „Kroniki Sejmowej"
red. Andrzej Niewiadowski
korespondent „Rzeczpospolitej" w Budapeszcie

19-21 MAY 2010

THE SEJM PASSED THE ACTS

- on sports;
- amending the act on fiscal control and some related acts;
- amending the Banking Law, the act on insurance activity, the act on investment funds, the act on the turnover of financial instruments and the act on the financial market supervision;
- amending the act on the National Bank of Poland;
- amending the act on spatial planning and order, the act on the State Sanitary Inspection and the act on the protection of historic monuments;
- amending the act on indemnity compensation for incurred casualties and illnesses related to the military service and some related acts;
- amending the act on the principles for the presence of foreign troops on the territory of the Republic of Poland and the principles for their movement within that territory;
- amending the Copyright and Neighbouring Rights Act and the act on court fees in civil cases;
- ratifying the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Belarus on the principles of local border traffic signed in Warsaw on 12 February 2010;
- ratifying the Amendment to Articles of Agreement of International Monetary Fund to Enhance Voice and Participation in the International Monetary Fund, adopted by the Board of Governors of the International Monetary Fund by means of Resolution No. 63-2 on 28 April 2008 and the Amendment to Articles of Agreement of International Monetary Fund to Expand the Investment Authority of the International Monetary Fund, adopted by the Council of Governors of the International Monetary Fund by means of Resolution No. 63-3 on 5 May 2008.

THE SEJM CONSIDERED THE SENATE'S RESOLUTIONS CONCERNING THE ACTS

- amending the Penal Code, the act on the Police, the act – Introductory provisions to the Penal Code and the Code of Penal Procedure;
- amending the Labour Code and the act on the personal income tax;
- on medicinal products;
- amending the act on the Railway Fund and the act on commercialisation, restructurisation and privatisation of the public company Polish National Railways;
- amending the act on disclosing information on the environment and its protection, public participation in the environment protection and environmental impact assessment and some related acts;
- amending the act on construction products and the act on conformity assessment system;
- amending the act on infliction of penalty of detention in the form of electronic monitoring beyond the limits of a penal institution.

THE SEJM ADOPTED RESOLUTIONS

- on changes within personal composition of the Sejm committees;
- on election of new personal composition of the European Union Affairs Committee.

THE SEJM REFERRED TO COMMITTEES

- Government bill amending the Penal Code and the act on the Police;
- Government bill amending the Penal Execution Code;
- Government bill amending the Code of Administrative Procedure and the law on proceedings before administrative courts;
- Government bill amending the Civil Code and some related acts;
- Senate's bill amending the Tax Ordinance Act;
- Deputies' bill amending the Labour Code and the act on public holidays.

THE SEJM RETURNED TO COMMITTEES

- Government bill amending the Environment Protection Law and the act on spatial planning and order;
- Committee bill amending the act on the safety of mass events and the Penal Code;
- Government bill amending the act on explosive materials intended for civilian use and the act on performing economic activity in relation to the production and turnover of explosive materials, weapons, ammunition, as well as the products and technology intended for the use of the army and the police;
- Government bill amending the Civil Code, the Code of Civil Procedure and the Bankruptcy and Remedial Law.

THE SEJM ACCEPTED

- information of the Prime Minister on the situation in the territories affected by flood, activities undertaken by the Government with relation to flood protection, as well as the aid provided to inhabitants of those territories;
- reports presented by the Minister of Treasury on the activity of the State Treasury Solicitor's Office in the periods: 1 January 2007 – 31 December 2007, 1 January 2008 – 31 December 2008, 1 January 2009 – 31 December 2009.

THE SEJM REJECTED IN THE SECOND READING the Deputies' draft resolution on undertaking by the Council of Ministers of activities aimed at introduction of Digital Video Broadcasting-Terrestrial in Poland.

Jacek Kowalik, **Marian Starownik**, **Anna Śliwińska** took the Deputies' oath.

SEJM W OBIEKTYWIE

Wydawca: Kancelaria Sejmu, Wydawnictwo Sejmowe, 00-902 Warszawa, ul. Wiejska 4/6/8, tel. (22) 694-14-17, fax (22) 625-77-93; http://sejm.gov.pl/wydarzenia/kronika/kronika.htm, adres e-mail: kronika@sejm.gov.pl
Redaguje zespół: Maciej Kossow (red. naczelny), Justyn Opara
Skład komputerowy: Małgorzata Grabowska
Foto: Krzysztof Białoskórski – www.fotosejm.pl, Łukasz Kamiński, Paweł Brzeziński/PAP, Mirosław Trembecki/PAP, Adam Warżawaq/PAP, „flickr", DBT/Dennis Straßmeier
Montaż i łamanie: Aleksandra Moraczewska **Druk:** Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach
NR REJ. PR 895, ISSN 0867-5414